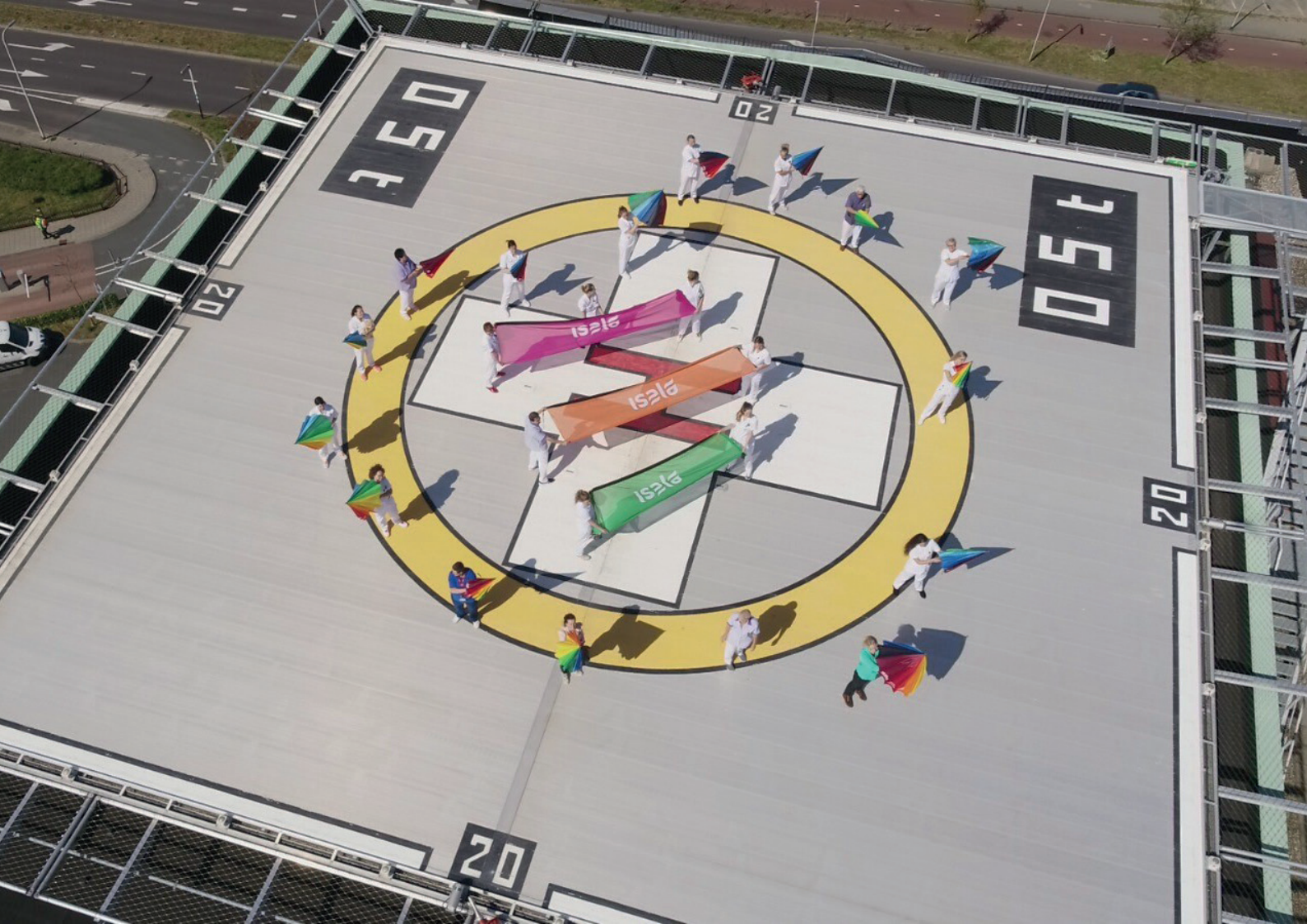

Jaarrekening 2020

Stichting Isala klinieken

isala

De enkelvoudige jaarrekening 2020 van Isala (Stichting Isala klinieken) is digitaal aangeleverd aan het CIBG en als pdf gedeponeerd bij www.jaarverantwoordingzorg.nl en www.isala.nl.

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant behorende bij de enkelvoudige jaarrekening 2020 van Isala (Stichting Isala klinieken) is als separaat document te raadplegen op www.jaarverantwoordingzorg.nl en www.isala.nl.

Algemene identificatiegegevens Isala

Naam verslaggevende rechtspersoon
Nummer Kamer van Koophandel

Stichting Isala klinieken
5062128

Locatie Zwolle

Postadres en plaats
Bezoekadres hoofdgebouw V en gebouw D, P, R en W
Bezoekadres gebouw A, B en C
Bezoekadres gebouw L
Bezoekadres gebouw M (Mondriaan)
Bezoekadres gebouw N
Bezoekadres gebouw Q
Telefoon

Postbus 10400, 8000 GK Zwolle
Dokter van Heesweg 2, 8025 AB Zwolle
Dokter Spanjaardweg 29, 8025 BT Zwolle
Dokter Stolteweg 92-94, 8025 AZ Zwolle
Dokter van Deenweg 1, 8025 BP Zwolle
Dokter Stolteweg 86, 8025 AZ Zwolle
Dokter Spanjaardweg 1, 8025 BT Zwolle
(038) 424 50 00

Locatie Meppel

Postadres en plaats
Bezoekadres Isala Diaconessenhuis
Telefoon

Postbus 502, 7940 AM Meppel
Hoogeveenseweg 38, 7943 KA Meppel
(0522) 23 33 33

Identificatienummer(s) Nederlandse Zorgautoriteit (NZA)

Isala Ziekenhuis: 10306
Isala PAAZ Zwolle: 450-2007
Isala PAAZ Meppel: 450-2006

Website
Internet contactpagina

www.isala.nl
www.isala.nl/vraagstellen

Inhoudsopgave

1.	Balans per 31 december 2020	4
2.	Resultatenrekening over 2020	5
3.	Kasstroomoverzicht over 2020	6
4.	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2020	20
6/7.	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa/materiële vaste activa 2020	36
8.	Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020	38
9.	Toelichting op de resultatenrekening over 2020	40
10.	Gebeurtenissen na balansdatum	48
11.	Vaststelling en goedkeuring	49
11.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	49
11.2	Resultaatbestemming	49
11.3	Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	50
12.	Overige gegevens	51
12.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	51
12.2	Nevenvestigingen	51
12.3	Compensatie gederfde inkomsten parkeren en restaurants	51
12.4	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	51

1. Balans per 31 december 2020

(na resultaatbestemming; bedragen x 1.000 €)

1. Balans na resultaatbestemming per		31 december 2020	31 december 2019
Activa			
Vaste activa			
5.1	Immateriële vaste activa	22.256	24.840
5.2	Materiële vaste activa	385.124	366.410
5.3	Financiële vaste activa	16.322	15.976
Totaal vaste activa		423.702	407.226
Vlottende activa			
5.4	Voorraden	16.395	15.346
5.5	Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten	12.045	2.698
5.6	Debiteuren en overige vorderingen	171.788	133.442
5.7	Liquide middelen	40.381	61.106
Totaal vlottende activa		240.609	212.592
Totaal activa		664.311	619.818
Passiva			
5.8	Eigen vermogen		
	Kapitaal	0	0
	Bestemmingsreserves	12.233	2.147
	Algemene reserves	148.440	135.694
	Wettelijke reserves	22.256	24.840
Totaal eigen vermogen		182.929	162.680
5.9	Voorzieningen	59.198	58.625
5.10	Langlopende schulden (nog voor meer dan 1 jaar)	279.422	268.124
5.11	Kortlopende schulden en overlopende passiva (ten hoogste 1 jaar)	142.762	130.389
Totaal passiva		664.311	619.818

2. Resultatenrekening over 2020

(bedragen x 1.000 €)

2. Resultatenrekening over		2020	2019
Bedrijfsopbrengsten			
9.1	Opbrengsten zorgprestaties	698.503	663.160
9.2	Subsidies	45.870	29.181
9.3	Overige bedrijfsopbrengsten	43.916	42.845
Som der bedrijfsopbrengsten		788.289	735.186
Bedrijfslasten			
9.4	Personeelskosten	373.290	347.100
9.5	Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	38.765	38.717
9.6	Bijzondere waardevermindering van vaste activa	0	0
9.7	Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	97.001	93.415
9.8	Overige bedrijfskosten	245.645	232.341
Som der bedrijfslasten		754.701	711.573
Bedrijfsresultaat		33.588	23.613
9.9	Financiële baten en lasten	-14.631	-15.086
Resultaat voor belasting		18.957	8.527
9.10	Resultaat deelnemingen	1.292	80
Resultaat boekjaar		20.248	8.607

De resultaatbestemming is opgenomen in hoofdstuk 11
(Vaststelling en goedkeuring) paragraaf 11.2
(Resultaatbestemming).

3. Kasstroomoverzicht over 2020

(bedragen x 1.000 €)

3. Kasstroomoverzicht over			2020	2019	
Kasstroom uit operationele activiteiten					
2	Bedrijfsresultaat	A	33.588	23.613	
Aanpassingen voor					
9.5	Afschrijvingen	38.765		38.717	
9.6	Bijzondere waardeverminderingen	0		0	
5.9	Mutaties voorzieningen	573		3.048	
		B	39.338	41.765	
Veranderingen in werkkapitaal					
5.4	Voorraden	-1.049		-2.165	
5.5	Mutatie onderhanden werk DBC's/DBC-zorgproducten	-9.347		25	
5.6	Vorderingen	-38.346		-19.549	
	Vorderingen uit hoofde van bekostiging	0		1.791	
5.11	Kortlopende schulden	10.527		-48.812	
		C	-38.216	-68.710	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			34.709	-3.331	
9.9	Ontvangen interest	889		965	
9.9	Betaalde interest	-14.026		-14.166	
		D	-13.137	-13.201	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		E=A+B+C+D	21.573	-16.532	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
5.1	Investerings in immateriële vaste activa	-1.210		-3.320	
5.2	Investerings in materiële vaste activa	-53.686		-21.793	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		F	-54.895	-25.113	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
5.10	Nieuw opgenomen leningen	30.000		44.515	
5.10	Aflossingen langlopende leningen	-18.349		-17.099	
5.3	Aflossing verstrekte lening aan derden	547		547	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		G	12.198	27.963	
Mutatie geldmiddelen (exclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)		H=E+F+G	-21.125	-13.682	
5.3	Mutatie geldmiddelen onder financiële vaste activa		400	400	
Totaal mutatie geldmiddelen			-20.725	-13.282	
5.7	Saldo liquide middelen per 1 januari	61.106		74.388	
Saldo liquide middelen per 31 december		40.381	-20.725	61.106	-13.282

Het verschil (1.847) tussen de mutatie in kortlopende schulden in het kasstroomoverzicht (10.527) en de mutatie op de balans (12.374) is te verklaren door het

verschil in betaalde rente en betaalbaar gestelde rente en het verschil in aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen.

4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

4.1 Algemeen

4.1.1 Doel Stichting Isala klinieken (Kamer van Koophandel, nummer 5062128)

Artikel 2 van de statuten

De stichting heeft ten doel: het onderzoek, de behandeling, de verpleging en de verzorging van zieken en gehandicapten, zowel intra- als extramuraal, alsmede het verschaffen van huisvesting voor de doelgroepen met bijbehorende voorzieningen, en voorts al hetgeen met het voorgaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

4.1.2 Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Verslaglegging

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van de entiteiten en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat.

Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin de instelling (en/of een of meer van haar dochtermaatschappijen) meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de instelling een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020 dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Continuïteitsveronderstelling

In het boekjaar 2020 heeft de COVID-19-pandemie als gevolg van het coronavirus een grote impact gehad op de patiënten, medewerkers en bedrijfsvoering van Isala. Ten aanzien van de financiële continuïteit zijn de onzekerheden echter beperkt.

Voor 2020 en 2021 zijn met de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de zorgverzekeraars via de zorgcontractering, de continuïteitsbijdrage(CB)-regeling en de hardheidsclausule passende financiële afspraken gemaakt met daarin opgenomen een financieel vangnet. Daarnaast hebben de zorgverzekeraars en ziekenhuizen afgesproken dat zij steeds een zo goed mogelijke balans blijven zoeken tussen de zorg voor coronapatiënten en de reguliere zorg. Deze afspraken garanderen in beginsel dat ziekenhuizen en universitair medische centra (umc's) sec als gevolg van COVID-19 niet in de rode cijfers komen. In de praktijk zal dit globaal neerkomen op de verwachting van een beperkte bandbreedte tussen een 'nihil' resultaat en een in lichte mate positief resultaat voor 2021. Al deze afspraken zijn door de inspanningen van alle partijen al eind 2020 geformaliseerd.

Wanneer wij de eigen financiële positie en vooruitzichten van Isala in ogenschouw nemen, en daarbij rekening houden met de hiervoor genoemde afspraken en toezeggingen, is geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Stichting Isala klinieken haar activiteiten voort kan zetten. Derhalve is de jaarrekening 2020 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar (2019)

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

Waar nodig zijn de cijfers van 2019 geherrubriceerd om vergelijking mogelijk te maken met de cijfers van 2020. Deze herrubriceringen hebben betrekking op posten binnen de overlopende passiva ('kortlopende schulden') en binnen de overige bedrijfsopbrengsten. Daarnaast zijn de cijfers van de langlopende schulden op een andere manier gepresenteerd; de vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast.

4.1.3 Gebruik van schattingen

Algemeen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen, de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Specifieke schattingen wegens COVID-19

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van gemaakte afspraken en opgestelde regelingen in het kader van COVID-19 zoals de CB-regeling (continuïteitsbijdrage) en de hardheidsclausule, de zorgbonus (Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19) en de Subsidieregeling opschaling curatieve zorg COVID-19. De beoogde doelstellingen en de strekking van al deze regelingen zijn helder. De nadere uitwerking plus de wijze van verantwoording en beschikking is echter op dit moment nog niet voor alle regelingen geconcretiseerd. Eventuele onzekerheden in dit kader zijn verwerkt en toegelicht in de jaarrekening op dezelfde manier als de verwerking en toelichting van reguliere schattingen die normaliter bij het opstellen van de jaarrekening worden gemaakt. Indien schattingen verwerkt zijn binnen een bepaalde rubriek zijn ze ook in de grondslagen van deze rubriek toegelicht.

Jaarlijks maken ziekenhuizen en umc's een schatting om reguliere zorgcontracten met zorgverzekeraars op schadelastjaar te vertalen naar boekjaren. Deze schatting is in belangrijke mate gebaseerd op ervaringscijfers. Voor 2020 zijn de PoC-cijfers (percentage of completion) van 2019 leidend geweest. Ook ten aanzien van de CB-regeling geldt dat een vertaling van schadelastjaar naar boekjaar dient plaats te vinden. In de jaarrekening 2020 heeft de toerekening van deze regelingen van schadelastjaar naar boekjaar, mits materieel en representatief, plaatsgevonden conform het in 2019 gerealiseerde toerekeningspercentage.

4.1.4 Medisch specialisten

- De medisch specialisten in vrije vestiging hebben zich verenigd in een medisch specialistisch bedrijf (MSB). De honorariumgeldstromen die met de specialisten in vrije vestiging samenhangen qua opbrengsten en kosten worden verwerkt in de resultatenrekening. Isala heeft overeenkomsten gesloten met de maatschap Medisch Specialistisch Bedrijf Isala (MSB-I), de maatschap Dermatologie Zwolle en MKA Zwolle BV (Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie).
- Het honorarium dat wordt gedeclareerd voor de

medisch specialisten die in loondienst zijn, is evenals voorheen verantwoord als onderdeel van de opbrengsten. De specialisten in loondienst ontvangen salaris; deze salariskosten maken deel uit van de personeelskosten.

4.1.5 Verbonden rechtspersonen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling en een natuurlijke persoon of entiteit die verbonden is met de instelling. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de instelling en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Transacties met verbonden partijen vinden marktconform plaats.

4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

4.2.1 Activa en passiva

- Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen historische kosten.
- Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar is vast te stellen.
- Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling ervan gepaard gaat met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag ervan betrouwbaar is vast te stellen.
- Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.
- Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.
- Bij de beoordeling of sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit van de posities in de jaarrekening wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en

niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen. Indien de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridische eigendom bezit, wordt dit als feit vermeld.

4.2.2 Presentatie functionele valuta

De jaarrekening is gepresenteerd in duizenden euro's (x 1.000 €) en afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal. De bezoldiging volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT) is opgesteld in hele euro's evenals de 'niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen' zoals opgenomen in paragraaf 5.13. De euro is ook de functionele valuta van Stichting Isala klinieken.

4.2.3 Immateriële vaste activa

- Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de instelling en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.
- De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten; de afschrijvingspercentages zijn vermeld in hoofdstuk 6/7 (Mutatieoverzicht immateriële vaste activa/materiële vaste activa 2020).
- De verwachte gebruiksduur en de afschrijvingsmethode worden aan het eind van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.
- Voor de kosten van de ontwikkeling van het elektronisch patiëntendossier wordt een wettelijke reserve gevormd ter hoogte van het geactiveerde bedrag.
- Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

4.2.4 Materiële vaste activa

- De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

- De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de instelling zijn vervaardigd in eigen beheer bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat toegerekend kan worden aan de vervaardiging van de activa.
- De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de te verwachten economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Afgeschreven wordt vanaf het moment dat het actief klaar is voor het beoogde gebruik. Op terreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. De afschrijvingspercentages zijn vermeld in hoofdstuk 6/7 (Mutatieoverzicht immateriële vaste activa/materiële vaste activa 2020).
- De materiële vaste activa waarvan de stichting op grond van een financiële leaseovereenkomst het economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste gebracht van het resultaat.
- Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen de boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.
- Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.
- Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

4.2.5 Financiële vaste activa

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettover-

mogenswaardemethode. Het vermoeden van invloed van betekenis is aanwezig indien de deelnemende rechtspersoon naar eigen inzicht kan beschikken over tenminste 20% van de aan de aandelen verbonden stemrechten, tenzij de rechtspersoon duidelijk kan aantonen dat dit niet het geval is.

Het bestaan van invloed van betekenis kan worden aangetoond door één of meer van de volgende omstandigheden:

- vertegenwoordiging door de deelnemende rechtspersoon in het bestuur van de deelneming of in een vergelijkbaar gezaghebbend orgaan
- betrokkenheid van de deelnemende rechtspersoon bij de bepaling van het beleid van de deelneming
- materiële transacties tussen de deelnemende rechtspersoon en de deelneming
- onderlinge uitwisseling van managers tussen de deelnemende rechtspersoon en de deelneming
- het voorzien van essentiële technische informatie.

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen van deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Ook langlopende vorderingen op de deelnemingen, die feitelijk gezien moeten worden als onderdeel van de netto-investering, dienen meegenomen te worden. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is.

Indien waardering tegen de nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet te verkrijgen is, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen. Bij de vaststelling of sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen.

Joint ventures

Deelnemingen waarin de instelling de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint ventures), worden gewaardeerd volgens de

vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

In geval van samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt, verwerkt de instelling de activa waar zij zeggenschap over heeft evenals de zelf aangegane verplichtingen, zelf gemaakte kosten en het aandeel in het resultaat op verkopen en/of dienstverlening door de joint venture. Bij inbreng in of verkoop van activa door de instelling aan een joint venture, verantwoordt de instelling dat deel van het resultaat in de resultatenrekening dat correspondeert met het relatieve belang van de andere deelnemers in de joint venture. Er wordt geen resultaat verantwoordt als de door de deelnemers ingebrachte niet-monetaire activa ongeveer aan elkaar gelijk zijn wat betreft aard, gebruik (in dezelfde bedrijfsactiviteit) en reële waarde.

Eventuele niet-verantwoorde resultaten worden in mindering gebracht op de nettovermogenswaarde van de joint venture. Eventuele verliezen op vlottende activa of bijzondere waardeverminderingen van vaste activa verantwoordt de instelling daarentegen direct en volledig.

Bij verkoop van activa door de joint venture aan de instelling verantwoordt de instelling het aandeel in de winst of in het verlies van de joint venture op die verkoop pas in de resultatenrekening als het betreffende actief is (door)verkocht aan een derde. Als echter sprake is van een verlies op vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa aanvaardt de instelling haar aandeel in dit verlies direct.

Waardering financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs.

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post.

Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

De leningen aan deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde vermeerderd met transactiekosten. Vervolgwaardering vindt plaats tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, eventueel minus bijzondere waardeverminderingen.

4.2.6 Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief

niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstroom die het actief naar verwachting genereert.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten die nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderverslies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzondere waardeverminderverslies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of de kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderverslies voor het actief (of de kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

4.2.7 Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel de lagere marktwaarde.

De verkrijgingsprijs voor de magazijnvoorraden wordt bepaald op basis van de voortschrijdende historische inkoopprijs en voor de overige voorraden op basis van de laatst bekende inkoopprijs. Prijsverschillen worden in de exploitatie verwerkt.

4.2.8 Financiële instrumenten

Omschrijving

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten); deze derivaten worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien:

- de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn
- een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen
- het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen de reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

In contracten besloten afgeleide instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract omdat niet aan de hiervoor genoemde voorwaarden is voldaan, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Isala heeft geen afgeleide instrumenten die gescheiden moeten worden van het basiscontract.

Verwerking

Financiële instrumenten worden bij eerste opname verwerkt tegen de reële waarde waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Als financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen de reële waarde of de geamortiseerde kostprijs met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden de direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de resultatenrekening.

De in contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode verminderd met bijzondere waardeverminderversliezen.

Schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van lineaire amortisatie. De aflossingsverplichtingen voor het komende jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

4.2.9 Afgeleide financiële instrumenten

Kostprijs-hedge-accounting

Isala maakt gebruik van renteswaps (derivaten) om de rentevariabiliteit van opgenomen leningen af te dekken. Voor deze instrumenten wordt kostprijs-hedge-accounting toegepast teneinde de resultaten uit

waardeveranderingen van renteswaps en de afgedekte positie gelijktijdig in de resultatenrekening te verwerken. De toepassing van kostprijs-hedge-accounting leidt tot de hierna volgende waarderingsgrondslagen voor financiële instrumenten.

Herwaardering/vervolgwaardering

- Indien kostprijs-hedge-accounting wordt toegepast vindt, zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die zich naar verwachting voordoet, geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de resultatenrekening wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting wordt de kostprijs van dit actief aangepast met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt.
- Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, dient de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies, welke tot op dat moment nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, als overlopende post in de balans opgenomen te worden totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de resultatenrekening.
- Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, maar het financiële instrument niet wordt verkocht, wordt ook de hedge accounting beëindigd. De vervolgwaardering van het financiële instrument is dan tegen de kostprijs of lagere marktwaarde.

Hedgedocumentatie

Isala documenteert de hedgerelatie in generieke hedge-documentatie. Daarbij bepaalt de instelling op elke balansdatum de mate van ineffectiviteit van de combinatie van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie (de hedgerelatie). De mate van ineffectiviteit van de hedgerelatie wordt vastgesteld door het vergelijken van de kritische kenmerken van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie in de hedgerelatie. Isala hanteert voor deze vergelijking de volgende kritische kenmerken:

- omvang
- looptijd
- afgedekt risico
- wijze van afrekening van het afdekkingsinstrument en afgedekte positie.

Ineffectiviteit

Wanneer de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, aan elkaar gelijk zijn (geweest), is geen sprake (geweest) van ineffectiviteit. Als de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, niet aan elkaar gelijk zijn (geweest), is sprake (geweest) van ineffectiviteit. In dat geval wordt de mate van ineffectiviteit vastgesteld door de verandering in reële waarde van het afdekkingsinstrument te vergelijken met de verandering in reële waarde van de afgedekte positie. Indien sprake is van een cumulatief verlies op de hedgerelatie over de periode vanaf eerste verwerking van het afdekkingsinstrument tot aan de balansdatum, wordt deze ineffectiviteit direct in de resultatenrekening verwerkt.

Voor Isala geldt ten aanzien van de lening van het bankenconsortium dat hierbij sprake is van een 100% rente-indekking, hetgeen te kwalificeren is als een effectieve hedge.

4.2.10 Onderhanden werk DBC-zorgproducten

Opbrengst- en productiewaarde

- Het onderhanden werk is bepaald op basis van de opbrengstwaarde van een tussentijds zorgproduct, gebaseerd op de per balansdatum geregistreerde verrichtingen. Bij deze methode is de integrale omzetwaarde van het product vastgesteld indien het product, op het moment van de bepaling van het onderhanden werk per balansdatum, ook daadwerkelijk zou zijn afgesloten.
- De Onderhanden werk(OHW)-Grouper bepaalt op basis van een afleiding in de DBC-boomstructuur de productiewaarde van het onderhanden werk. Hierbij worden de nog openstaande zorgtrajecten (op de peildatum) in combinatie met de uitgevoerde zorgactiviteiten (uitgevoerd vóór de peildatum) in de OHW-Grouper afgeleid naar een DBC-zorgproduct.
- De waardering van het onderhanden werk is gecorrigeerd met de te verwachten schadelastoverschrijdingen bij de zorgverzekeraars. Er was alleen sprake van schadelastoverschrijdingen voor het schadejaar 2019. Er hebben geen contractoverschrijdingen voor schadejaar 2020 plaatsgevonden als gevolg van de COVID-19-pandemie. Schadelastoverschrijdingen van schadejaar 2019 zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Voorschotten

Het onderhanden werk is per verzekeraar gesaldeerd met de ontvangen voorschotten. Wanneer per verzekeraar het ontvangen voorschot hoger is dan

het onderhanden werk wordt dit verschil eerst verrekend met de nog te factureren overige zorgproducten en daarna met de debiteurenpositie van de betreffende verzekeraar.

Voorziening

Voor zover contractafspraken (aanneemsom of plafond) met verzekeraars worden overschreden is een voorziening gevormd die in mindering wordt gebracht van het onderhanden werk.

4.2.11 Vorderingen

Waardering/vervolgwaardering

De eerste waardering van vorderingen vindt plaats tegen de reële waarde, inclusief transactiekosten; door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie verwerkt in de resultatenrekening. De vervolgwaardering van vorderingen vindt plaats tegen de geamortiseerde kostprijs; wanneer geen sprake is van agio/disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

Voorziening verwachte oninbaarheid

Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van de te verwachten oninbaarheid. Categorieën 'debiteuren' worden afzonderlijk beoordeeld waarbij alle facturen ouder dan 2 jaar voor 100% worden voorzien. Indien noodzakelijk zijn voor debiteuren additionele voorzieningen opgenomen. De looptijd van de vorderingen bedraagt minder dan 1 jaar.

4.2.12 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de 'kortlopende schulden'. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de stichting worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

4.2.13 Eigen vermogen

Verantwoording eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Financiële instrumenten die op grond

van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de resultatenrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Aanwending van bestemmingsreserves

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves die door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Algemene reserves

Onder 'algemene reserves' is dat deel van het eigen vermogen opgenomen waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Wettelijke reserves

De post 'wettelijke reserves' betreft de wettelijke reserve voor de ontwikkelingskosten ter grootte van de geactiveerde uitgaven voor het in 2018 in gebruik genomen elektronisch patiëntendossier (EPD). Deze wettelijke reserve is gevormd ten laste van de algemene reserves.

4.2.14 Voorzieningen

Algemeen

- Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis in het verleden waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze te schatten is.
- Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.
- Personele voorzieningen worden gewaardeerd tegen de waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Hierbij wordt gebruikgemaakt van het werkelijke uurloon per medewerker en, waar dat van toepassing is, vermeerderd met een algemene opslag voor sociale lasten (van 15,29%),

een pensioenbijdrage werkgever (9,00%), vakantietoeslag en eindejaarsuitkering.

- De voorzieningen zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.
- Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding ontvangen wordt bij de afwikkeling van de verplichting.

Persoonlijk levensfasebudget (PLB)-uren

De voorziening 'persoonlijk levensfasebudget (PLB)-uren' is berekend op basis van het saldo 'PLB-uren' vermenigvuldigd met het werkelijke uurloon per medewerker vermeerderd met sociale lasten.

Voor zover verwacht wordt dat de persoonlijk levensfasebudget-uren niet worden uitbetaald of worden ingezet in het Meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden is aanvullend een toeslag berekend voor vakantiegeld, eindejaarsuitkering en een pensioenbijdrage werkgever.

Voor de voorziening 'persoonlijk levensfasebudget (PLB)-uren' is geschat wat de kans is dat sprake is van uitbetaling van uren versus het opnemen van uren bij pensionering. Alleen voor de uren die naar verwachting worden opgenomen is gerekend met een toeslag voor vakantiegeld, eindejaarsuitkering en pensioenbijdrage werkgever, gebruikmakend van een variabele schaal. De kans op uitbetaling is bepaald op 10%. De berekening is gebaseerd op cao-bepalingen, blijfkans en leeftijd. Tevens is een pensioenbijdrage werkgever opgenomen over de geschatte uit te betalen uren tijdens dienstverband. De voorziening heeft een langlopend karakter. Op basis van het schattingselement betreffende het (moment van) opnemen van de PLB-uren, c.q. uitbetaling, is deze post gepresenteerd als voorziening. De schatting van de uitgaven is het bedrag dat een rationeel handelende rechtspersoon zou betalen om de desbetreffende verplichtingen af te wikkelen.

Reorganisatie

De voorziening 'reorganisatie' is gevormd voor medewerkers die per balansdatum als boventallig zijn aangemerkt. De voorziening is gebaseerd op de doorbetalingsverplichtingen zoals overeengekomen in het Sociaal Plan dat is afgesproken met de vakbonden, rekening houdend met de kans dat medewerkers ander werk vinden binnen of buiten de organisatie (op basis van een individuele beoordeling). Tevens is rekening gehouden met bijkomende kosten voor de begeleiding van boventalligen naar ander werk (zoals outplacement, bijscholing, suppletiebetalingen).

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op de balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op de opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van

uitvoering van het plan is opgewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als gestart is met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan degenen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de stichting. De voorziening heeft een kortlopend karakter.

Jubileumuitkeringen

De voorziening 'jubileumuitkeringen' is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De (actuariële) berekening per jubileumsoort is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd van de medewerker.

De voorziening heeft een langlopend karakter.

De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,24%.

Uitkeringen bij pensioen

De voorziening 'uitkeringen bij pensioen' is gevormd voor de verplichtingen tegenover het personeel uit hoofde van een gratificatie, aan medewerkers uit te keren bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Op basis van het huidige personeelsbestand is langs statistische weg bepaald hoe groot het risico is dat Stichting Isala klinieken een uitkering dient te verstrekken. Jaarlijks wordt de voorziening bepaald op basis van de dan geldende salarissen. Uitgangspunt voor de bepaling is, dat de indexering van de salarissen gelijk is aan de disconteringsvoet.

De voorziening heeft een langlopend karakter.

De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,24%.

Loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening 'loondoorbetaling bij ziekte' is gevormd voor de verplichtingen die het ziekenhuis heeft tegenover personeelsleden die op de balansdatum langer dan 6 maanden ziek zijn. De voorziening is berekend voor een loondoorbetalingstermijn van maximaal 24 maanden. Het eerste jaar wordt 100% van het salaris doorbetaald en in het tweede jaar 70% van het salaris. De kans dat een medewerker de volledige termijn van 24 maanden ziek blijft, is op basis van historische gegevens gesteld op 39,3%. De voorziening is als kortlopend te beschouwen aangezien de berekening is gebaseerd op een maximale doorbetalingstermijn van 24 maanden.

Deze voorziening is opgebouwd inclusief sociale lasten, pensioenpremie, vakantietoeslag en eindejaarsuitkering. Er is een bijschatting gemaakt voor te verwachten transitievergoedingen. Hiervoor is gebruikgemaakt van uitstroompercentages gebaseerd op 2017 en 2018. De voorziening heeft een kortlopend karakter.

Rechtmatigheidsvoorziening

De rechtmatigheidsvoorziening heeft betrekking op de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties die kunnen leiden tot terugbetaling aan verzekeraars of tot verrekening met contractafspraken.

Medische aansprakelijkheid

De voorziening 'medische aansprakelijkheid' betreft de risico's ten aanzien van medische aansprakelijkheid voor het deel dat niet is gedekt vanuit de aansprakelijkheidsverzekering.

Transitievergoeding

De transitievergoeding is afhankelijk van de lengte van het dienstverband van de medewerker. Per dienstjaar wordt een derde bruto maandsalaris opgebouwd. De transitievergoeding is gemaximeerd tot € 79.000 bruto of maximaal een jaarsalaris als dat meer bedraagt. De voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde aangezien het tijdseffect beperkt is.

4.2.15 Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan 1 jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal 1 jaar.

De schulden worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor de langlopende schulden voor het komende jaar worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

4.3.1 Algemeen

Werkwijze

- Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar is vast te stellen.
- Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar is vast te stellen.

- Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd.
- Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.
- De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.
- Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten. Opbrengsten uit dienstverlening worden in de resultatenrekening verwerkt indien het resultaat betrouwbaar te schatten is, dat wil zeggen indien voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald
- inning van de te ontvangen vergoeding is waarschijnlijk
- de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald
- de gemaakte kosten en kosten die nog gemaakt moeten worden, kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan, worden opbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Vergoeding reguliere productie/gederfde inkomsten

De continuïteitsbijdrage (CB-regeling) en de compensatie voor meerkosten die betrekking hebben op het boekjaar 2020 zijn verwerkt als opbrengsten in het boekjaar 2020.

De CB-regeling en de compensatie voor meerkosten zijn een aanvulling op de vergoedingen voor zorgprestaties uit bestaande overeenkomsten en een vergoeding voor gerealiseerde extra kosten vanwege de coronacrisis. Uitgangspunt voor het vergoeden van de reguliere productie en gederfde inkomsten zijn de contracten tussen Isala en de zorgverzekeraars.

Subsidies

De verantwoorde subsidies betreffen de ontvangen Rijkssubsidies van het ministerie van Onderwijs, Cultuur

en Wetenschap (OCW) en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als de kosten worden gemaakt.

Zorgbonus van VWS

In 2020 is de zorgbonus (Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19) aangevraagd bij het ministerie van VWS (€ 1.000 per medewerker netto aangevuld met af te dragen loonheffing). Bij de aanvraag is rekening gehouden met de maximale inkomensgrens die van toepassing is bij de regeling. Deze subsidie is ontvangen in 2020 en ook in 2020 uitbetaald aan de medewerkers. De kosten zijn verantwoord onder de personele kosten.

4.3.2 Pensioenen

Toegezegde pensioenregeling

Isala heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Medewerkers die op de pensioengerechtigde leeftijd komen hebben recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Isala. De verplichtingen die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Isala draagt hiervoor premies af waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

Dekkingsgraad

Het gemiddelde van de actuele dekkinggraden van de afgelopen 12 maanden wordt de beleidsdekkinggraad genoemd. Pensioenfondsen moeten deze beleidsdekkinggraad gebruiken bij het nemen van besluiten, bijvoorbeeld over het al dan niet verhogen van de pensioenen (indexeren), of juist over het verlagen van pensioenen. De dekkinggraad in december 2020 bedroeg 92,6% (bron: www.pfzw.nl).

Isala heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Isala heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

4.3.3 Personele kosten

- Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn

aan de werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De honorariumkosten voor vrijgevestigde medisch specialisten worden als afzonderlijke post benoemd.

- De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen.
- Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties en dergelijke) worden de te verwachten lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen.

Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór de balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen gemaakt kan worden. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste gebracht van de resultatenrekening.

- Indien een beloning wordt betaald waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid), worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor de op de balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op de balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid, wordt een voorziening opgenomen. Deze verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op de balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste gebracht van de resultatenrekening.
- In 2020 is de zorgbonus (Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19) aangevraagd bij het ministerie van VWS (€ 1.000 per medewerker netto aangevuld met af te dragen loonheffing). Bij de aanvraag is rekening gehouden met de maximale

inkomensgrens die van toepassing is bij de regeling. Deze subsidie is ontvangen in 2020 en ook in 2020 uitbetaald aan de medewerkers.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding.

Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie ook de grondslag bij reorganisatie zoals beschreven in paragraaf 4.2.14 (Voorzieningen).

Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

4.3.4 Leases

Classificaties

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten worden geclassificeerd als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek representatiever is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Als de stichting optreedt als lessor in een operationele lease wordt het actief als leaseobject verwerkt in de

balans overeenkomstig de aard van dat actief. De grondslagen voor de waardering van de geleasede activa zijn beschreven in paragraaf 4.2.4 (Materiële vaste activa). De leasebaten (exclusief vergoeding voor dienstverlening, zoals verzekering en onderhoud) als bestanddeel van de leasebetalingen worden op tijdsevenredige basis verwerkt over de leaseperiode. Initiële directe kosten, niet-zijnde verkoopkosten, die gemaakt worden om opbrengsten te genereren uit operationele leases worden direct ten laste gebracht van de resultatenrekening.

4.3.5 Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

4.3.6 Resultaat deelneming

Het resultaat deelneming omvat:

- het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen
- de waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

4.3.7 Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden.

Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de resultatenrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals beschreven in paragraaf 4.2.8 (Financiële instrumenten).

Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

4.4 Kasstroomoverzicht

- Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.
- Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.
- De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen zijn van de aankoopprijs in aftrek gebracht. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.
- Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële waardehedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft Stichting Isala klinieken zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

4.7 Specifieke aandachtspunten jaarrekening 2020 medisch-specialistische zorg

4.7.1 Context omzetverantwoording

In 2020 heeft de coronacrisis die is ontstaan door de uitbraak van de infectieziekte COVID-19 een grote impact gehad op de gehele organisatie, de patiënten-zorg en de bedrijfsvoering van Isala. Afschaling van zorg, strengere eisen aan persoonlijke veiligheid en hygiëne, hoge werkdruk en verzuim, plus overheidsmaatregelen zoals de lockdowns en social distancing, hebben de patiëntenzorg sterk beïnvloed. Vanuit financieel perspectief zijn sectorale afspraken gemaakt met verzekeraars over compensatie in de vorm van een continuïteitsbijdrage(CB)-regeling. Daarnaast zijn sectorale afspraken gemaakt over IC-opschaling gedurende de periode 2020 tot en met 2022 in de vorm van een subsidie (Subsidieregeling opschaling curatieve zorg COVID-19).

De compensatie van de CB-regeling is opgenomen onder de opbrengst 'zorgprestaties' en de Subsidieregeling opschaling curatieve zorg COVID-19 is opgenomen onder de subsidies.

Bij de omzetbepaling zijn de hierna puntsgewijs beschreven zaken van belang.

- De continuïteitsbijdrage(CB)-aanneemsom is nog niet definitief; hiervoor geldt dat de definitieve vaststelling plaatsvindt in het eerste kwartaal van 2022.
- De CB-aanneemsom is net als de reguliere zorgcontracten gebaseerd op het schadelastjaar. Dit betekent dat een deel van de vergoeding in de CB-aanneemsom moet worden toegerekend aan het boekjaar 2021. Om te voorzien in consistentie en continuïteit heeft Isala conform de landelijke instructie het PoC-percentage (percentage of completion) gehanteerd zoals ook is toegepast bij de jaarrekening over 2019. Voor de vergoeding van de IC-dagen en verpleegdagen van corona- (of op corona verdachte) patiënten geldt dat die voor 100% ten gunste van het boekjaar 2020 komt.
- De effecten van de coronacrisis op de schadelast van 2019 voor het kunnen vaststellen van de CB-

aanneemsom voor 2020 zijn nog onzeker en daarom niet verwerkt in de CB-aanneemsom.

- Voor Isala komt de productie in het schadejaar 2020 naar verwachting uit boven 80%; daarom geldt dat correcties uit hoofde van rechtmatigheid zijn verrekend met dit surplus aan omzet.
- Bij het opmaken van de jaarrekening bestaat geen duidelijkheid over de vraag of en zo ja in welke mate sprake is van terugbetalingsverplichtingen uit hoofde van de hardheidsclausule (onderdeel van de CB-regeling).

Bij de omzetbepaling van de DBC-zorgproducten en overige zorgproducten heeft Isala de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals in deze jaarrekening beschreven in hoofdstuk 4 (Grondslagen van waardering en resultaatbepaling). Bij de omzetbepaling zijn de uitkomsten van het aanvullende omzetonderzoek 2020 meegenomen en verder is de 'Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2020 Medisch Specialistische Zorg' gevolgd.

4.7.2 Rechtmatigheidscontroles medisch-specialistische zorg (MSZ) 2020

Handreiking

De Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2020 gepubliceerd. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) heeft niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, zodat een inherent risico aanwezig blijft.

Beoordeling door zorgverzekeraars

De rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van de beoordelingen zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2020 concluderen.

Risicoanalyse

De instelling heeft voor de jaarrekening, deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Isala materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende zelfonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken.

Onderzoek 2020

Op het moment van opstellen van deze jaarrekening geeft Isala uitvoering aan de Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2020. De voorlopige uitkomsten van het onderzoek zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die

voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdend met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar van 2021 uitsluitel over dit onderzoek. De Raad van Bestuur van Isala verwacht dat de uitkomst van het onderzoek kan leiden tot niet-materiële nagekomen baten of lasten.

Isala heeft de omzet die hoger is dan 80% verlaagd met de te verwachten uitkomsten. Dit is conform de CB-regeling. Het effect op het resultaat is per saldo 14% zijnde het percentage uit de CB-regeling dat geldt voor de omzet die uitkomt boven de 80%.

Doelmatigheidscontroles

Zorgverzekeraars kunnen eventueel nog controles op doelmatigheid en gepast gebruik over voorgaande jaren uitvoeren. Isala gaat ervan uit dat die controles geen financieel effect met terugwerkende kracht hebben. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Isala met zorgverzekeraars geen afspraken ter zake gemaakt anders dan de verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke zelfonderzoek en de bepaling van de toekomstige handelwijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten zijn verwerkt in deze jaarrekening.

4.8 Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Isala op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

5. Toelichting op de balans per 31 december 2020 (bedragen x 1.000 €)

5.1 Immateriële vaste activa

5.1 Immateriële vaste activa per	31 december 2020	31 december 2019
Kosten van ontwikkeling	22.256	24.840
Totaal immateriële vaste activa	22.256	24.840

Het verloop van de immateriële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	24.840	25.269
Bij: investeringen	1.210	3.320
Af: afschrijvingen	3.794	3.749
Boekwaarde per 31 december	22.256	24.840

- In 2020 is voor een bedrag van € 1,2 miljoen geïnvesteerd in het geïntegreerde elektronisch patiëntendossier (EPD). De gehele immateriële vaste activa bestaan uit investeringen voor het EPD.
- Er is een wettelijke reserve opgenomen aangezien sprake is van ontwikkelingskosten.
- Een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep is opgenomen in hoofdstuk 6/7 (Mutatieoverzicht immateriële vaste activa/materiële vaste activa 2020).

5.2 Materiële vaste activa

5.2 Materiële vaste activa per	31 december 2020	31 december 2019
Bedrijfsgebouwen en terreinen	157.144	163.580
Machines en installaties	101.073	104.761
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	70.523	71.923
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	56.384	26.146
Totaal materiële vaste activa	385.124	366.410

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	366.410	379.584
Bij: investeringen	53.686	21.793
Bij: terugname bijzondere waardevermindering	0	0
Af: afschrijvingen	34.971	34.968
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	385.124	366.410

- In 2020 is voor een bedrag van € 53,7 miljoen geïnvesteerd. Hiervan is circa € 39,7 miljoen geïnvesteerd in gebouwen, waarvan € 33,0 miljoen de nieuwbouw in Meppel betreft. Een bedrag van € 6,7 miljoen is besteed aan aanpassingen aan de bestaande gebouwen.
- € 6,0 miljoen is geïnvesteerd in inventarissen, onder andere in een MRI en in de komst in Isala Zwolle van het medisch instrument de Gamma Knife. Dit is een uniek bestralingstoestel dat maar liefst uit 192 richtingen zeer precies tumoren in de hersenen kan bestralen.
- Verder is € 8,0 miljoen geïnvesteerd in ICT-toepassingen, waaronder een netwerkvervanging voor meerdere locaties.
- Per balansdatum bedraagt de niet in de balans opgenomen investeringsverplichting voor de nieuwbouw van een ziekenhuis in Meppel € 53,0 miljoen.
- De zekerheidsstellingen zijn weergegeven in paragraaf 5.10 (Langlopende schulden) en in hoofdstuk 8 (Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020).
- Een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep is opgenomen in hoofdstuk 6/7 (Mutatieoverzicht immateriële vaste activa/materiële vaste activa 2020).

5.3 Financiële vaste activa

5.3 Financiële vaste activa per	31 december 2020	31 december 2019
Stand leningen	11.480	12.026
Deelneming	3.642	2.350
Geblokkeerde bankrekening	1.200	1.600
Totaal financiële vaste activa	16.322	15.976

Het verloop van de financiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	15.976	16.843
Bij: investeringen	0	0
Bij: resultaat deelnemingen	1.291	80
Af: geblokkeerde rekening	400	400
Af: aflossing	547	547
Boekwaarde per 31 december	16.322	15.976

De geblokkeerde rekening ter hoogte van € 1,2 miljoen staat niet ter vrije beschikking en is bestemd voor de aflossing van een langlopende lening die is overgenomen van VVT Noorderboog. Het betreft een lening van de Waterschapsbank uit 2009 met een

hoofdsom van € 6,0 miljoen, zie ook hoofdstuk 8 (Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020). Toestemming van het Waarborgfonds voor de Zorgsector is noodzakelijk voor de jaarlijkse aflossing.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam, rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Dermatologisch centrum Isala BV, Zwolle
Kernactiviteit	Het verlenen van alle soorten dermatologische zorg aan patiënten
Kapitaalbelang in %	100%
Eigen vermogen 31-12-2020	3.642
Resultaat 2020	1.291

5.4 Voorraden

5.4 Voorraden per	31 december 2020	31 december 2019
Medische middelen	16.307	15.250
Overige voorraden	88	96
Totaal voorraden	16.395	15.346

- Een voorziening voor incurante voorraden is in beide boekjaren niet noodzakelijk geacht.
- De voorraadtoename is voornamelijk veroorzaakt door de ziekenhuisapotheek van locatie Zwolle en locatie Meppel en door de coronatesten.
- De zekerheidsstellingen zijn weergegeven in paragraaf 5.10 (Langlopende schulden) en in hoofdstuk 8 (Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020).

5.5 Onderhanden werk uit hoofde van DBC's en DBC-zorgproducten

5.5 Onderhanden werk uit hoofde van DBC's en DBC-zorgproducten per	31 december 2020	31 december 2019
Onderhanden werk DBC's PAAZ	1.435	2.970
Voorziening onderhanden werk DBC's PAAZ	0	0
Netto onderhanden werk uit hoofde van DBC's PAAZ	1.435	2.970
Onderhanden werk DBC-zorgproducten	60.238	51.188
Voorziening onderhanden werk	0	-9.110
Netto onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten	60.238	42.078
Voorschot verzekeraars	-49.628	-49.646
Rubricering onder debiteuren en overige vorderingen	0	7.296
Voorschot verzekeraars verrekend met onderhanden werk	-49.628	-42.350
Totaal onderhanden werk uit hoofde van DBC's en DBC-zorgproducten	12.045	2.698

- De onderhandenwerkpositie ligt ultimo 2020 ongeveer € 9,1 miljoen hoger dan ultimo 2019. Vanwege COVID-19 is geen sprake van overfinanciering ultimo 2020. Overfinanciering wordt verrekend met het onderhanden werk in de balans. Ultimo 2019 kon dit worden verrekend en ultimo 2020 is dit niet aan de orde.
- Het 'onderhanden werk PAAZ' (psychiatrische afdeling algemeen ziekenhuis) is lager dan ultimo 2019. Dit wordt veroorzaakt door een eerdere afsluiting en facturatie van de DBC's.
- De voorziening 'onderhanden werk' is in 2020 nihil, omdat geen sprake is van overfinancieringen.
- Beoordeeld is of na aftrek van de voorschotten een schuld aan de verzekeraars zou bestaan; hiervan is geen sprake. In 2020 is vanwege de coronacrisis geen sprake van overfinanciering. Daarom is er geen voorziening opgenomen.

5.6 Debiteuren en overige vorderingen

5.6 Debiteuren en overige vorderingen per	31 december 2020	31 december 2019
Debiteuren	50.443	47.344
Verrekend voorschot en overfinanciering	0	-7.296
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.042	-1.076
Totaal debiteuren	49.401	38.972
Nog te factureren omzet	33.234	45.672
Totaal nettopositie nog te factureren omzet	33.234	45.672
Nog te ontvangen bedragen	12.108	6.984
Vorderingen uit hoofde van de CB-regeling	40.187	0
Vorderingen uit hoofde van de transitierегeling	1.481	1.165
Vorderingen uit hoofde van subsidies	5.441	4.197
Vorderingen op Stichting Holding Isala klinieken	3.412	4.861
Vorderingen op Isala Business BV	1.865	1.850
Vorderingen op Isala Onroerend Goed BV	0	1.059
Vorderingen op Isala BV	211	0
Overige vorderingen	0	752
Totaal overige vorderingen	64.704	20.867
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen	15.413	17.529
Vooruitbetaalde rente	9.037	10.400
Totaal overlopende activa	24.449	27.930
Totaal debiteuren en overige vorderingen	171.788	133.442

Debiteuren

- De debiteurenstand is gestegen met € 3,1 miljoen ten opzichte van ultimo 2019. Omdat in 2020 geen sprake is van overfinancieringen zijn de bedragen van verrekend voorschot en overfinanciering nihil.
- De voorziening 'dubieuze debiteuren' ligt ultimo 2020 op hetzelfde niveau als ultimo 2019.
- In de post 'debiteuren' is een bedrag begrepen van € 0,7 miljoen (2019: € 1,3 miljoen) met een looptijd langer dan 1 jaar.

Nog te factureren omzet DBC's/DBC-zorgproducten

De nettopositie 'nog te factureren omzet DBC's/DBC-zorgproducten' is ten opzichte van 2019 afgenomen met € 12,4 miljoen. Dit betreft de per jaareinde 2020 afgesloten DBC's/DBC-zorgproducten en de nog te factureren add-on zorgproducten.

Regeling continuïteitsbijdrage (CB)

Isala heeft in 2020 minder zorg kunnen leveren als gevolg van het beschikbaar hebben en houden van capaciteit voor het leveren van zorg aan patiënten met COVID-19. Gevolg is dat de financiële waarde van de geleverde zorg sterk is verminderd, terwijl de kosten voor het leveren van zorg aan de coronapatiënten juist hoger zijn. Om dit verschil te compenseren zijn sectorbrede afspraken gemaakt tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars over een continuïteitsbijdrage 2020, de zogenaamde CB-regeling. Voor Isala gaat het om een bedrag van € 40,2 miljoen dat betrekking heeft op boekjaar 2020.

Onderdeel van de continuïteitsbijdrageregeling is een hardheidsclausule. De werkwijze hierbij is beschreven in

paragraaf 5.13 (Niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen) in de alinea onder 'Hardheidsclausule CB-regeling MSZ 2020'.

Verpanding

De verpanding van de vorderingen is weergegeven in paragraaf 5.10 (Langlopende schulden) en in hoofdstuk 8 (Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020).

Looptijd

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan 1 jaar. Bij 'debiteuren en overige vorderingen' is een voorziening opgenomen naar rato van looptijd, zie ook paragraaf 4.2.11 (Vorderingen).

5.7 Liquide middelen

5.7 Liquide middelen per	31 december 2020	31 december 2019
Bankrekeningen	40.347	61.078
Kassen	34	28
Totaal liquide middelen	40.381	61.106

- Ten opzichte van 31 december 2020 is de bankstand afgenomen met € 20,7 miljoen; zie ook hoofdstuk 3 (Kasstroomoverzicht over 2020).
- Op de balansdatum heeft Isala een doorlopende kredietovereenkomst werkkapitaal van € 50,0 miljoen.
- De verstrekte zekerheden zijn weergegeven in paragraaf 5.10 (Langlopende schulden) en in hoofdstuk 8 (Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020).

5.8 Eigen vermogen

5.8 Eigen vermogen	Stand 31 december 2020	Stand 1 januari 2020
Kapitaal	0	0
Bestemmingsreserves	12.233	2.147
Algemene reserves	148.440	135.694
Wettelijke reserves	22.256	24.840
Totaal eigen vermogen	182.929	162.680

5.8.1 Bestemmingsreserves

5.8.1.1 Bestemmingsreserve covid-effecten

5.8.1.1 Bestemmingsreserve covid-effecten	Stand 1 januari 2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand 31 december 2020
Bestemmingsreserve covid-effecten	0	6.000	0	6.000
Totaal	0	6.000	0	6.000

De Raad van Bestuur heeft besloten dat een deel van het resultaat 2020 gereserveerd zal worden voor covid-effecten zoals:

- de extra kosten van inhaalzorg
- het structureel opschalen van de IC-capaciteit en de klinische capaciteit met slechts een tijdelijke ondersteuning vanuit subsidies
- normaliseren van de organisatie na COVID-19 (frictiekosten)
- tijdelijke vermindering van opbrengsten bij het huidige kostenniveau door 'het nieuwe normaal'.

5.8.1.2 Bestemmingsreserve ontwikkeling vastgoed locatie Meppel

5.8.1.2 Bestemmingsreserve ontwikkeling vastgoed locatie Meppel	Stand 1 januari 2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand 31 december 2020
Bestemmingsreserve ontwikkeling vastgoed locatie Meppel	0	4.000	0	4.000
Totaal	0	4.000	0	4.000

De Raad van Bestuur heeft besloten dat een deel van het resultaat 2020 gereserveerd zal worden voor de sloop/sanering van de oudbouw van locatie Meppel. Dit deel zal aangewend worden na de ingebruikname van de nieuwbouw in Meppel.

5.8.1.3 Bestemmingsreserve vakgroepen

5.8.1.3a Bestemmingsreserve vakgroepen 2020

5.8.1.3a Bestemmingsreserve vakgroepen 2020	Stand 1 januari 2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand 31 december 2020
Bestemmingsreserve vakgroepen	2.147	875	-788	2.233
Totaal	2.147	875	-788	2.233

5.8.1.3b Bestemmingsreserve vakgroepen 2019

5.8.1.3b Bestemmingsreserve vakgroepen 2019	Stand 1 januari 2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand 31 december 2019
Bestemmingsreserve vakgroepen	2.204	496	-552	2.147
Totaal	2.204	496	-552	2.147

De Raad van Bestuur heeft bij de 'bestemmingsreserve vakgroepen' de beperking aangebracht dat uitgaven vanuit de reserves ten goede moeten komen aan de resultaatverantwoordelijke eenheid waaraan de reserve is gekoppeld.

Het saldo van de bestemmingsreserves is gemaximeerd evenals de jaarlijkse mutatie. De overige mutaties betreffen de uitgaven door de vakgroepen.

5.8.2 Algemene reserves

5.8.2a Algemene reserves 2020

5.8.2a Algemene reserves 2020	Stand 1 januari 2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand 31 december 2020
Algemene reserves	135.694	20.248	-7.502	148.440
Totaal	135.694	20.248	-7.502	148.440

5.8.2b Algemene reserves 2019

5.8.2b Algemene reserves 2019	Stand 1 januari 2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand 31 december 2019
Algemene reserves	126.531	8.607	555	135.694
Totaal	126.531	8.607	555	135.694

- Overige mutaties zijn gevormd door mutaties op de bestemmingsreserves en de wettelijke reserves. Deze worden ten gunste of ten laste gebracht van de algemene reserves.
- Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het eigen vermogen (€ 182,9 miljoen) en de achtergestelde lening(en) (€ 2,5 miljoen) die onder de langlopende schulden verwerkt zijn.

- Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2020 bedraagt € 185,4 miljoen (2019: € 165,2 miljoen).
- De resultaatbestemming is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk 11 (Vaststelling en goedkeuring) paragraaf 11.2 (Resultaatbestemming).

5.8.3 Wettelijke reserves

5.8.3a Wettelijke reserves 2020

5.8.3a Wettelijke reserves 2020	Stand 1 januari 2020	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand 31 december 2020
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten	24.840	-3.794	1.210	22.256
Totaal	24.840	-3.794	1.210	22.256

5.8.3b Wettelijke reserves 2019

5.8.3b Wettelijke reserves 2019	Stand 1 januari 2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Stand 31 december 2019
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten	25.269	-3.749	3.320	24.840
Totaal	25.269	-3.749	3.320	24.840

- In november 2018 is het elektronisch patiëntendossier (EPD) in gebruik genomen. Er is een 'wettelijke reserve ontwikkelingskosten' gevormd die gelijk met de afschrijvingen vrij zal vallen ten gunste van de algemene reserves (afschrijving in 82 maanden).
- Voor verdere investeringen in het EPD zal de wettelijke reserve worden gedoteerd.
- De overige mutaties betreffen nieuwe investeringen. De resultaatbestemming betreft afschrijvingen.

5.9 Voorzieningen

5.9 Voorzieningen	Stand 1 januari 2020	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Oprenten en verandering disconteringsvoet	Stand 31 december 2020
Persoonlijk levensfasebudget(PLB)-uren	38.403	8.532	-5.076	-97	0	41.762
Reorganisatie	3.901	1.259	-2.675	-101	0	2.384
Jubileumuitkeringen	3.407	789	-378	-105	4	3.717
Uitkeringen bij pensioen	642	319	-155	-98	1	708
Loondoorbetaling bij ziekte	2.500	1.414	-477	-1.332	0	2.105
Rechtmatigheidsvoorziening	7.143	703	-278	-2.017	0	5.550
Medische aansprakelijkheid	2.363	2.100	-1.845	0	0	2.618
Overige personele voorzieningen	0	126	0	0	0	126
Overige materiële voorzieningen	267	0	-38	0	0	229
Totaal voorzieningen	58.625	15.242	-10.924	-3.749	5	59.198

Toelichting in welke mate de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	5.920
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	53.278
• hiervan langlopend (> 5 jaar)	43.055

Persoonlijk levensfasebudget(PLB)-uren

De reservering 'persoonlijk levensfasebudget(PLB)-uren' is gevormd voor de verplichtingen uit hoofde van het persoonlijk levensfasebudget die Stichting Isala klinieken heeft tegenover personeel dat bij haar werkzaam is. Deze voorziening is naar rato van het dienstverband jaarlijks opgebouwd in uren tegen het bruto uurloon inclusief sociale lasten.

Voor zover verwacht wordt dat deze uren niet worden uitbetaald of worden ingezet in het Meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden is aanvullend een toeslag

berekend voor vakantiegeld, eindejaarsuitkering en een pensioenbijdrage werkgever.

De werknemer kan zijn/haar bij de werkgever opgespaarde PLB-uren in beginsel naar eigen inzicht en wensen besteden en daarbij kiezen uit twee mogelijkheden: ofwel jaarlijks (een deel van) het PLB-verlof opnemen, of het verlof in tijd (verlofuren) opsparen voor verlofopname(s) op een (veel) later (senior)moment. Tevens is een pensioenbijdrage werkgever opgenomen over de geschatte uit te betalen uren tijdens dienstverband.

Het PLB-verlof kent op dit moment geen verjaringstermijn. De medewerker kan zijn/haar PLB-uren inzetten voor opleiding, ontwikkeling en extra inkomen (op basis van het actuele uurloon).

De reservering heeft een langlopend karakter.

De schatting van de uitgaven is het bedrag dat een rationeel handelende rechtspersoon zou betalen om de desbetreffende verplichtingen af te wikkelen.

Bij het bepalen van de opslag vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en pensioenpremie is gebruikgemaakt van een variabele schaal. De kans op uitbetaling is bepaald op 10%. Bij de waardering van de voorziening is rekening gehouden met een cao-loonsverhoging in 2021.

Reorganisatie

De reorganisatievoorziening bestaat uit twee componenten, namelijk: 'centraal afgekondigde reorganisatie' en 'herplaatsbaren'. Bij de waardering van de voorziening is rekening gehouden met een cao-loonsverhoging in 2021.

De voorziening heeft een kortlopend karakter.

Jubileumuitkeringen

De voorziening 'jubileumuitkeringen' is gevormd voor de verplichtingen die Stichting Isala klinieken heeft tegenover haar personeel uit hoofde van jubileumuitkeringen. De voorziening is berekend op basis van het aantal verstreken dienstjaren. Deze voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De voorziening is gebaseerd op het berekende risico dat Stichting Isala klinieken een uitkering dient te verstrekken. Dit risico op uitbetaling is gebaseerd op basis van blijfkansen.

De voorziening heeft een langlopend karakter.

De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,24%.

Uitkeringen bij pensioen

De voorziening 'uitkeringen bij pensioen' is gevormd voor de verplichtingen die Stichting Isala klinieken heeft tegenover haar personeel uit hoofde van een gratificatie aan medewerkers uit te keren bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

De voorziening is gebaseerd op het risico dat Stichting Isala klinieken een uitkering dient te verstrekken.

Dit risico op uitbetaling is bepaald op basis van blijfkansen.

De voorziening heeft een langlopend karakter.

De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,24%.

Loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening 'loondoorbetaling bij ziekte' is gevormd voor de verplichtingen die Stichting Isala klinieken heeft tegenover personeelsleden die op de balansdatum langer dan 6 maanden ziek zijn. De voorziening is berekend voor een loondoorbetalingstermijn van maximaal 24 maanden. Het eerste jaar wordt 100% van het salaris doorbetaald en in het tweede jaar 70% van het salaris. De kans dat een medewerker de volledige termijn van 24 maanden ziek blijft, is op basis van historische gegevens gesteld op 39,3%.

Aangezien de berekening gebaseerd is op een maximale doorbetalingstermijn van 24 maanden is deze voorziening als kortlopend te beschouwen. Deze voorziening is opgebouwd inclusief sociale lasten en pensioenpremie. Er is rekening gehouden met vakantietoeslag en eindejaarsuitkering.

Er is een bijschatting gemaakt voor de te verwachten transitievergoedingen.

Rechtmatigheidsvoorziening

Onder de rubriek 'rechtmatigheidsvoorziening' vallen het zelfonderzoek en de rechtmatigheidscontroles. Het betreft de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdend met de contractafspraken met zorgverzekeraars.

Medische aansprakelijkheid

De voorziening 'medische aansprakelijkheid' betreft de risico's ten aanzien van medische aansprakelijkheid voor het deel dat niet is gedekt door de aansprakelijkheidsverzekering.

Overige personele voorzieningen

Onder 'overige personele voorzieningen' is een voorziening opgenomen voor aan tijdelijk personeel uit te keren transitievergoedingen.

Overige materiële voorzieningen

Onder 'overige materiële voorzieningen' is ultimo 2020 € 0,2 miljoen opgenomen voor de instandhouding van de Isala-gebouwen in Meppel.

5.10 Langlopende schulden (nog voor meer dan 1 jaar)

5.10 Langlopende schulden (nog voor meer dan 1 jaar) per	31 december 2020	31 december 2019
Schulden aan bankenconsortium en European Investment Bank (EIB)	270.487	256.536
Schulden aan overige banken	5.200	7.050
Schulden btw nieuwbouw	3.735	4.538
Stand langlopende schulden	279.422	268.124

In de tabellen 5.10a tot en met 5.10c is het verloop weergegeven van de langlopende schulden.

5.10a Schulden aan bankenconsortium en European Investment Bank (EIB)	2020	2019
Stand per 1 januari	272.585	242.869
Bij: nieuwe leningen	30.000	44.515
Af: aflossingen	16.049	14.799
Stand 31 december	286.536	272.585
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	16.049	16.049
Stand langlopende schulden per 31 december	270.487	256.536
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), aflossingsverplichtingen	16.049	16.049
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar), balanspost	270.487	256.536
• hiervan langlopend (> 5 jaar)	259.237	240.286

Bij de European Investment Bank (EIB) zijn 2 nieuwe langlopende leningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 30,0 miljoen. Hierop wordt in 2021 nog niet afgelost.

5.10b Schulden aan overige banken	2020	2019
Stand per 1 januari	9.350	11.650
Bij: nieuwe lening	0	0
Af: aflossingen	2.300	2.300
Stand 31 december	7.050	9.350
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.850	2.300
Stand langlopende schulden per 31 december	5.200	7.050
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), aflossingsverplichtingen	1.850	2.300
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar), balanspost	5.200	7.050
• hiervan langlopend (> 5 jaar)	0	0

5.10c Schulden btw nieuwbouw	2020	2019
Stand per 1 januari	5.342	5.299
Bij: overige mutaties	0	43
Af: schulden herziening btw	804	0
Stand 31 december	4.538	5.342
Af: btw komend boekjaar	804	804
Stand langlopende schulden per 31 december	3.735	4.538
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar)	804	804
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar), balanspost	3.735	4.538
• hiervan langlopend (> 5 jaar)	3.518	4.104

- Onder de langlopende schulden is de verplichting opgenomen uit hoofde van herziening van de nieuwbouw-btw voor de jaren 2022 tot en met 2027.
- De aflossingsverplichtingen voor het komende boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.
- De gestelde zekerheden en voorwaarden zijn hierna in deze paragraaf weergegeven in de alinea onder 'Zekerheden'.
- In hoofdstuk 8 (Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020) is een nadere specificatie gegeven van de langlopende schulden.

Isala Zwolle financieringsafspraken

- Faciliteit A is op 14 maart 2014 vastgekleit op € 280,0 miljoen met een looptijd van 20 jaar en een variabel rentepercentage gebaseerd op de 3-maands Euribor verhoogd met een liquiditeits- en risico-opslag. Oorspronkelijk wordt de opslag op 31 december 2028 herzien. Per 31 december 2015 is van de financiering Faciliteit A een bedrag van € 280,0 miljoen opgenomen. Oorspronkelijk eindigt de bijbehorende generieke renteswap op 1 januari 2029. Aan het einde van de looptijd (op 1 januari 2029) zal de waarde van de generieke renteswap nihil zijn.
- Op 2 januari 2017 heeft een herfinanciering plaatsgevonden. Op deze datum heeft Isala bij het bankenconsortium € 55,0 miljoen boetevrij afgelost op Faciliteit A en tegelijkertijd 100% van de bijbehorende renteswap naar rato afgekocht voor een afkoopsom van € 14,4 miljoen.
- De generieke hedge op het aflossingsschema van Faciliteit B (€ 67,5 miljoen) is volledig afgekocht in december 2016. Gelijktijdig heeft Isala een geborgde vastrentende BNG-lening aangetrokken bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector van € 55,0 miljoen met een looptijd van 30 jaar en een lineaire aflossing tot nihil met een rente van 1,5%.
- Faciliteit D is vanaf 2009 voor Isala een dagelijks opzegbaar beschikbaar krediet (werkkapitaal) van het bankenconsortium ad € 50,0 miljoen.
- Eind 2018 heeft Stichting Isala klinieken € 25,0 miljoen getrokken van Faciliteit E, met een looptijd van 5 jaar, een lineaire aflossing en een variabel rentepercentage gebaseerd op de 3-maands Euribor verhoogd met een liquiditeits- en risico-opslag. Tegelijkertijd is de generieke renteswap Faciliteit E naar rato afgekocht (€ 0,6 miljoen); er resteert een 100% rente-indekking.
- Op 7 januari 2019 heeft Isala een EIB-Faciliteit van maximaal € 150,0 miljoen beschikbaar gekregen voor de financiering van maximaal 50% van het investeringskader 2017-2022 (€ 301,0 miljoen). Ultimo 2020 heeft Isala € 75,0 miljoen getrokken van de EIB-Faciliteit.

Zekerheden

Ten behoeve van de hoofdovereenkomst zijn diverse zekerheden gesteld, namelijk:

- Akte van vuistloos pandrecht van roerende zaken tussen de zekerhedenagent als pandhouder en de debiteuren als pandgevers
- Akte van stille verpanding van vorderingen tussen de zekerhedenagent als pandhouder en de debiteuren als pandgevers
- Akte van openbare verpanding van vorderingen tussen de zekerhedenagent als pandhouder en de debiteuren als pandgevers
- Akte van hypotheek tussen Stichting Isala klinieken en Isala Onroerend Goed BV als hypotheekgever en Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank BA als hypotheeknemer; in de akte is het specifieke onroerend goed dat onder deze akte valt in detail vermeld. Met het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) geldt een overeenkomst van gedeelde zekerheden.
- Zeven leningen zijn geborgd bij het WFZ. Op grond van deze borging kan het WFZ, als haar risicovermogen ontoereikend is, een verplichte deelnemersbijdrage opleggen ter hoogte van maximaal 3% van de uitstaande garanties. Ultimo 2020 bedraagt deze zogenoemde obligoverplichting maximaal € 1.621.500.

5.11 Kortlopende schulden en overlopende passiva (ten hoogste 1 jaar)

5.11 Kortlopende schulden en overlopende passiva (ten hoogste 1 jaar) per	31 december 2020	31 december 2019
Crediteuren	31.546	15.957
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	17.899	18.349
Belastingen en sociale premies	20.492	14.266
Schulden ter zake pensioenen	1.059	1.262
Te betalen rente	3.879	4.067
Overige kortlopende schulden:	33.900	32.518
• schulden aan vakgroepen/MSB en verbonden rechtspersonen	11.174	8.721
• schulden aan Isala BV	0	1.394
• schulden aan Isala Behandel- en Onderzoek Centra BV	6.703	6.744
• schulden aan Dermatologisch centrum Isala BV	2.331	2.035
• schulden aan Isala Onroerend Goed BV	116	0
• te betalen salarissen (inclusief vakantiegeld)	13.236	12.463
• overige (inclusief niet-verrekende voorschotten)	340	1.160
Overlopende passiva:	33.988	43.969
• vakantie-uren	6.402	5.261
• eenmalige uitkering cao	0	6.371
• transitorische posten	8.455	10.182
• terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren	13.027	18.922
• te betalen btw	3.273	2.081
• vooruit ontvangen subsidies	1.403	0
• schulden uit hoofde van subsidies	1.428	1.152
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	142.762	130.389

Crediteuren

Ultimo boekjaar 2020 is het crediteurensaldo met € 15,6 miljoen toegenomen ten opzichte van 2019. Deze toename omvat grotendeels facturen voor de nieuwbouw van locatie Isala Meppel ad € 9,0 miljoen. Daarnaast is voor ongeveer € 6,6 miljoen sprake van facturen voor onder andere patiëntgebonden kosten vanwege de effecten van COVID-19/coronazorg.

Aflossingsverplichtingen langlopende leningen

Op de langlopende lening van het bankenconsortium voor locatie Isala Zwolle wordt in 2021 € 16,0 miljoen afgelost. Op de langlopende leningen voor locatie Isala Meppel wordt in 2021 € 1,9 miljoen afgelost. In 2020 zijn 2 nieuwe leningen aangetrokken bij EIB. Hierop wordt in 2021 nog niet afgelost.

Belastingen en sociale premies

De toename bij 'belastingen en sociale premies' is hoofdzakelijk te verklaren door de eindloonheffing over

de zorgbonus (Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19). Door de verwerking van de zorgbonus onder de werkkostenregeling is Isala boven het forfait gekomen van de werkkostenregeling. Boven het forfait wordt 80% afgedragen aan de Belastingdienst. Het effect door de zorgbonus is € 5,1 miljoen.

Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren

In 2020 zijn overfinancieringen uit voorgaande jaren terugbetaald aan verzekeraars waardoor de schuld is gedaald.

5.12 Financiële instrumenten

Algemeen

Isala maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze

betreffen financiële instrumenten die zijn opgenomen in de balans. Isala handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Renterisico en kasstroomrisico

- Ten aanzien van de financiële risico's voert Isala een risicomijdend treasurybeleid. Isala heeft rentederivaten afgesloten om de variabiliteit van de variabel rentende leningen te beperken.
- Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van de opgenomen leningen. Bij € 129,0 miljoen van de leningen per 31 december 2020 is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. Bij € 164,0 miljoen van de leningen per 31 december 2020 is sprake van een variabel rentepercentage dat gefixeerd is middels een interest rateswap.
- Contractueel is overeengekomen dat geen bijstortverplichting geldt.
- Per 7 januari 2019 wordt beschikt over een EIB-Faciliteit van maximaal € 150,0 miljoen voor de dekking van maximaal 50% van het investeringskader 2017-2022 (€ 301,0 miljoen). Deze EIB-Faciliteit betreft leningen met een vast rentepercentage.
- De rente-instrumenten zullen alleen ingezet worden om toekomstige risico's te beheersen, te verminderen of weg te nemen. In alle gevallen is daarbij expliciet een voorafgaande goedkeuring noodzakelijk van de Raad van Bestuur.

Liquiditeitsrisico

Isala bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. De Raad van Bestuur ziet erop toe dat voor de instelling steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde leningconvenanten te blijven.

Grondslag voor de financiering van het onderhanden werk DBC-zorgproducten is de landelijke OHW-Grouper. Er zijn op dit moment geen breakclausules opgenomen in de swapcontracten.

Op 2 januari 2029 is vooralsnog sprake van een bulletaflossing van € 73,5 miljoen op de nieuwbouwfinanciering Faciliteit A.

Kredietrisico

Isala loopt kredietrisico over leningen en vorderingen zoals opgenomen onder de financiële vaste activa, vorderingen, liquide middelen en de positieve marktwaarde van afgeleide financiële instrumenten. Het belangrijkste kredietrisico loopt Isala over vorderingen op zorgverzekeraars; deze vorderingen staan onder toezicht van De Nederlandse Bank (DNB) en staan bekend als uitstekend solvabel. Het risico wordt gemitigeerd door verstrekte voorschotten en de bestaande financieringsoverschotten over de afgelopen jaren.

De overige vorderingen van Isala betreffen verschillende debiteuren; hierbij gaat het volgens inschatting om beperkte risico's. Als kredietmitigerend aspect voor deze groep geldt dat een adequaat incassobeleid wordt gevoerd indien niet tijdig door de debiteur wordt betaald.

Tenslotte worden voorzieningen gevormd voor mogelijke oninbaarheid op basis van de ouderdom van openstaande vorderingen en debiteurengroep. Het kredietrisico voor Stichting Isala klinieken bedraagt circa € 1,0 miljoen.

Valutarisico

Isala koopt artikelen in zowel het binnen- als het buitenland. Veelal worden deze goederen afgerekend in euro's. Op beperkte schaal vinden inkooptransacties plaats in Amerikaanse dollars en Britse ponden. Bij deze transacties loopt Isala een valutarisico. Gezien de omvang van deze transacties op jaarbasis is het totale valutarisico voor Isala niet-materieel.

Prijsrisico

Isala heeft geen beleggingen in beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelen en derhalve loopt Isala geen prijsrisico ter zake.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten (waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden) benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde anders dan opgenomen in de toelichting inzake financiële instrumenten en langlopende leningen.

Reële waarde renteswap

De huidige marktwaarde van de derivaten per ultimo 2020 bedraagt € 49,2 miljoen nadelig en is gebaseerd op een opgave van de banken. Dit bedrag heeft beperkte betekenis voor Isala, omdat de hedge effectief is. Genoemde marktwaarde is bepaald exclusief eventuele opslagen.

5.13 Niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen

Huurverplichtingen

Ten behoeve van haar exploitatie huurt Stichting Isala klinieken diverse panden, ruimten en terreinen van derden. Zie het volgende overzicht met een korte omschrijving van het gebruik, de huurperiode, de huurprijzen per jaar en toekomstige verplichtingen.

Huur door Stichting Isala klinieken van panden, ruimten en terreinen (bedragen x 1 €) en toekomstige verplichtingen							
Isala	Soort gebruik	Verhuurder	Van	Tot	<1 jaar	1 tot 5 jaar	>5 jaar
Mondriaan-gebouw, Dr. van Deenweg, Zwolle	huisvesting stafdiensten en academie	Colliers International	01-07-2013	31-03-2023	971.106	1.226.021	0
Gebouwen A, B, C en D, Zwolle	huisvesting diverse onderdelen	Isala Onroerend Goed BV	01-01-2008	31-12-2022	2.083.546	2.104.382	0
Parkeergarage Dr. Thiemeweg, Zwolle	parkeren medewerkers	Isala Onroerend Goed BV	01-06-2009	31-05-2024	1.052.769	2.573.179	0
parkeerplaatsen Dr. Thiemeweg, Zwolle	parkeren medewerkers	Isala Onroerend Goed BV	01-06-2009	31-05-2024	70.575	172.499	0
Polikliniek Heerde	huisvesten poliklinieken in de regio	Stichting Onderling Vastgoed	01-05-2017	30-04-2027	190.892	771.204	256.425
Dr. Stolteweg 92-94, Zwolle	huisvesting Leef- en beweegcentrum	Stichting Beheer TMOI CV	01-04-2016	31-03-2026	238.141	962.089	60.131
Dr. Stolteweg 86, Zwolle	huisvesting Isala Slaapcentrum	Stichting Beheer TMOI CV	01-01-2018	01-01-2028	81.486	329.203	164.601
Polikliniek Steenwijk	huisvesten poliklinieken in de regio	Woonzorg Nederland	20-08-2003	08-10-2023	227.548	402.191	0

Verhuurrechten

Stichting Isala klinieken verhuurt onroerend goed in haar bezit aan derden. Zie het volgende overzicht met een korte omschrijving van het gebruik, de huurperiode en de huurprijzen in jaren.

Verhuur onroerend goed door Stichting Isala klinieken (bedragen x 1 €)							
Isala	Soort gebruik	Huurder	Van	Tot	<1 jaar	1 tot 5 jaar	>5 jaar
Dr. van Heesweg 2, Zwolle totaal 4.140 m ²	verpleeg- en reactiveringscentrum	Stichting Woonzorg Concern IJsselheem	01-09-2013	01-09-2033	1.033.868	4.176.828	8.009.068
Dr. van Heesweg 2, Zwolle totaal 480 m ²	huisartsenpost	Medische regiogroep	01-08-2013	01-08-2025	105.203	380.392	0
Dr. van Heesweg 2, Zwolle totaal 233 m ²	exploiteren poliklinische apotheek	Isala Apotheek BV	01-08-2013	30-07-2033	64.956	262.423	492.043
Dr. van Heesweg 2, Zwolle totaal 564 m ²	bezoekersrestaurant en winkel	Vermaat Winkels/ Restaurants	01-07-2013	01-07-2028	240.306	970.837	606.773
Dr. Spanjaardweg 1, Zwolle totaal 395 m ²	levering diensten	GE Healthcare BV	01-01-2014	31-12-2023	146.452	295.833	0
Hoogeveense weg 38, Meppel winkel, horeca	bezoekersrestaurant en winkel	Vermaat Winkels/ Restaurants	01-05-2013	31-12-2021	% van omzet	0	0
Hoogeveense weg 38, Meppel Totaal 860 m ²	praktijkruimte	Stichting Revalidatie Friesland*	15-07-2018	onbepaald	68.415	0	0
Parkeerterrein Van Ittersumstraat, Zwolle	parkeren	Gemeente Zwolle	01-03-2015	28-02-2025	61.728	197.635	0

*Het verhuurcontract met Stichting Revalidatie Friesland kan door beide partijen opgezegd worden met inachtneming van een opzegtermijn van 6 maanden.

Investeringsverplichting nieuwbouw

Per balansdatum bedraagt de niet in de balans opgenomen investeringsverplichting voor de nieuwbouw van een ziekenhuis in Meppel € 53,0 miljoen.

Onderhoudsverplichtingen

Het jaarlijkse bedrag van met derden aangegane onderhoudsverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar (2021) € 9,3 miljoen, voor de komende 5 jaar € 47,8 miljoen en daarna € 36,2 miljoen.

Leasing

In 2013 zijn operationele leaseverplichtingen aangegaan voor koffiemachines en kopieerapparaten voor circa € 350.000 per jaar. De leaseverplichting voor auto's bedraagt circa € 280.000 op jaarbasis.

Archiefbeheer

Isala huurt voor de opslag en het beheer van haar archief een bedrijf in dat gespecialiseerd is in gegevensmanagement. De kosten hiervoor zijn afhankelijk van de tijdsduur van de gebruikte diensten. In 2020 bedroegen de kosten voor gegevensmanagement € 77.000.

Macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS worden ingezet om overschrijdingen van het macrokader Zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch-specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch-specialistische zorg en in de Aanwijzing macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing macrobeheersinstrument van toepassing zijn.

Jaarlijks stelt de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een MBI-omzetplafond vast. Tevens stelt de NZa jaarlijks een omzetplafond vast per instelling dat afhankelijk is van de realisatie van het MBI-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de minister van VWS uiterlijk vóór 1 december van het opvolgende jaar over de overschrijding van het MBI-plafond is gecommuniceerd.

MBI-omzetplafond

Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 heeft Isala nog geen inzicht in de realisatie van het MBI-omzetplafond over 2020 en de nog niet afgewikkelde voorgaande jaren. Gezien de coronacrisis (en de bijbehorende landelijke lagere zorgproductie) lijkt het aannemelijk dat het MBI-omzetplafond niet wordt overschreden. Desondanks is nog onduidelijk of daadwerkelijk sprake zal zijn van het inzetten van het macrobeheersinstrument. Daarom is Isala nu niet in staat een betrouwbare schatting te maken van de uit het MBI voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van Isala per 31 december 2020. Mocht het MBI worden ingezet, dan zal de macro-overschrijding worden verhaald op individuele zorginstellingen naar rato van de gerealiseerde omzet (waarop het MBI van toepassing is).

Fiscale eenheid

Stichting Isala klinieken maakt deel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting samen met Stichting Holding Isala klinieken, Dermatologisch centrum Isala BV, Isala Onroerend Goed BV, Isala Business BV, Isala Behandelen Onderzoek Centra BV en Isala BV. Hierdoor is de stichting aansprakelijk voor alle omzetbelasting van alle in de fiscale eenheid betrokken entiteiten.

Hardheidsclausule CB-regeling MSZ 2020

Onderdeel van de CB-regeling (continuïteitsbijdrage) voor medisch-specialistische zorg (MSZ) 2020 is een hardheidsclausule, het zogenaamde blok 3. In dit onderdeel is onder andere het volgende opgenomen: partijen zullen in representatie in gesprek gaan wanneer een ziekenhuis van mening is dat een negatief resultaat een direct gevolg is van een significant achterblijvende compensatie van COVID-19-effecten op de Zorgverzekeringswet(Zvw)- en aanvullende verzekering(AV)-opbrengsten. Wanneer zorgverzekeraars van mening zijn dat een bovenmatig positief resultaat het directe gevolg is van een sterke overcompensatie van COVID-19-effecten op Zvw- en AV-opbrengsten gaan de partijen eveneens in gesprek. De commissie Hardheidsclausule, een landelijk team met vertegenwoordigers van Zorgverzekeraars Nederland (ZN), de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) en de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ), toetst aan redelijkheid in het geval partijen in representatie niet tot een vergelijk komen. Dit gebeurt mede door de beoordeling van de specifieke omstandigheden die kunnen maken dat COVID-19-effecten hoger uitvallen dan verwacht.

Stichting Isala klinieken heeft geen aanspraak gemaakt op aanvullende compensatie vanuit blok 3 van de CB-regeling.

Onduidelijkheid over terugbetaling

Als gevolg van de uitwerking van de CB-regeling bestaat bij het opmaken van deze jaarrekening noch landelijk, noch voor Stichting Isala klinieken duidelijkheid over de vraag of en zo ja in welke mate er sprake kan zijn van het moeten terugbetalen van (een deel) van de ontvangen continuïteitsbijdrage. Stichting Isala klinieken is daardoor niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit de hardheidsclausule voortkomende verplichting en deze te kwantificeren.

6/7. Mutatieoverzicht immateriële vaste activa/materiële vaste activa 2020 (bedragen x 1.000 €)

6/7. Geconsolideerd mutatieoverzicht immateriële vaste activa en materiële vaste activa 2020				
	Immateriële vaste activa	Immateriële vaste activa in uitvoering	Totaal immateriële vaste activa	Bedrijfsgebouwen en terreinen
Stand per 1 januari 2020				
• Aanschafwaarde	30.619	-1.173	29.447	317.326
• Cumulatieve afschrijvingen	4.602	5	4.607	153.746
Boekwaarde per 1 januari 2020	26.017	-1.178	24.840	163.580
Mutaties in het boekjaar				
• Investerings	0	1.210	1.210	0
• Ingebruikname	1.339	-1.339	0	4.843
• Afschrijvingen	4.425	-631	3.794	11.280
• Bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0
• Terugname geheel afgeschreven activa:				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
• Desinvesteringen:				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-3.087	502	-2.584	-6.437
Stand per 31 december 2020				
• Aanschafwaarde	31.958	-1.302	30.656	322.169
• Cumulatieve afschrijvingen	9.027	-626	8.401	165.025
Boekwaarde per 31 december 2020	22.931	-675	22.256	157.144
Afschrijvingspercentages			12%/16%	0%/2%/3%/5%/10%

(vervolg) 6/7. Mutatieoverzicht immateriële vaste activa/materiële vaste activa 2020 (bedragen x 1.000 €)

Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa	Totaal immateriële vaste activa/materiële vaste activa
130.604	180.295	26.146	654.372	683.818
25.844	108.372	0	287.962	292.569
104.761	71.922	26.146	366.410	391.249
0	0	53.686	53.686	54.895
471	18.134	-23.448	0	0
4.158	19.534	0	34.971	38.765
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	13.726	0	13.726	13.726
0	13.726	0	13.726	13.726
-3.687	-1.400	30.238	18.714	16.130
131.075	184.703	56.384	694.332	724.988
30.002	114.180	0	309.208	317.608
101.073	70.523	56.384	385.124	407.380
3%/5%/10%	10%/14%/20%			

8. Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020 (bedragen x 1.000 €)

8. Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020								
Leninggever	Jaar	Hoofdsom	Totale looptijd (in jaren)	Soort lening	Werkelijke rente (%)	Einde rente-vastperiode	Restschuld 31-12-2019	Nieuwe leningen in 2020
Waterschapsbank	2006	13.500	15	onderhands	4,294%	2021	1.350	0
Waterschapsbank	2008	15.000	15	onderhands	4,598%	2023	3.500	0
Waterschapsbank	2009	6.000	15	onderhands	3,320%	2021	2.000	0
Consortium Faciliteit A 266301	2012	280.000	20	trekking onderhands	variabel	niet van toepassing	157.372	0
BNG 40.110945	2017	14.419	30	onderhands	1,500%	2047	13.477	0
BNG 40.110946	2017	14.419	30	onderhands	1,500%	2047	13.477	0
BNG 40.110947	2017	14.419	30	onderhands	1,500%	2047	13.477	0
BNG 40.110948	2017	9.613	30	onderhands	1,500%	2047	8.985	0
Consortium Faciliteit E	2018	25.000	5	trekking onderhands	variabel	niet van toepassing	21.250	0
MSB	2018	2.500	5	onderhands	variabel	niet van toepassing	2.500	0
European Investment Bank (EIB)	2019	44.515	24	trekking onderhands	1,954%	2043	44.548	0
European Investment Bank (EIB) (05-2020)	2020	15.000	24	trekking onderhands	0,971%	2044	0	15.000
European Investment Bank (EIB) (10-2020)	2020	15.000	25	trekking onderhands	0,719%	2045	0	15.000
Totaal		469.384					281.935	30.000

(vervolg) 8. Overzicht langlopende schulden per 31 december 2020 (bedragen x 1.000 €)

Aflossingen in 2020	Restschuld per 31-12- 2020	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2020	Aflossingswijze	Aflossing 2021	Gestelde zekerheid
900	450	0	1	lineair	450	borgstelling Waarborgfonds voor de Zorgsector
1.000	2.500	0	3	lineair	1.000	borgstelling Waarborgfonds voor de Zorgsector
400	1.600	0	4	lineair	400	borgstelling Waarborgfonds voor de Zorgsector
9.319	148.053	101.457	8	lineair tot 25% per 2028 ballonlening	9.319	neg. pledge + pari passu + cross default + hoofde- lijke aansprakelijkheid + no-change-of-ownership
481	12.996	10.593	26	lineair	481	borgstelling Waarborgfonds voor de Zorgsector
481	12.996	10.593	26	lineair	481	borgstelling Waarborgfonds voor de Zorgsector
481	12.996	10.593	26	lineair	481	borgstelling Waarborgfonds voor de Zorgsector
320	8.664	7.062	26	lineair	320	borgstelling Waarborgfonds voor de Zorgsector
5.000	16.250	0	3	lineair	5.000	neg. pledge + pari passu + cross default + hoofde- lijke aansprakelijkheid + no-change-of-ownership
0	2.500	0	3	geen	0	achtergesteld bij banken
-32	44.580	36.560	23	lineair	-32	neg. pledge + pari passu + cross default + hoofde- lijke aansprakelijkheid + no-change-of-ownership
0	15.000	12.955	24	lineair	0	neg. pledge + pari passu + cross default + hoofde- lijke aansprakelijkheid + no-change-of-ownership
0	15.000	13.636	25	lineair	0	neg. pledge + pari passu + cross default + hoofde- lijke aansprakelijkheid + no-change-of-ownership
18.349	293.586	203.449			17.899	

9. Toelichting op de resultaten-rekening over 2020 (bedragen x 1.000 €)

9.1 Opbrengsten zorgprestaties

9.1 Opbrengsten zorgprestaties	2020	2019
Opbrengsten Zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	675.094	651.889
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg	2.778	1.611
Overige zorgprestaties	20.631	9.660
Totaal opbrengsten zorgprestaties	698.503	663.160

Grondslagen

Facturabele DBC's en DBC-zorgproducten zijn gewaardeerd tegen de verkoopprijs. De opbrengst van nog niet-facturabele zorgproducten is bepaald door de OHW-Grouper van Vecozo.

Compensatie

Met verzekeraars zijn vanwege COVID-19 sectorale afspraken gemaakt over compensatie in de vorm van een continuïteitsbijdrageregeling. Deze CB-regeling betreft zowel de gedeerde opbrengsten die onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) vallen als de gemaakte meerkosten voor coronazorg.

Toepassing van de CB-regeling leidt voor Isala tot een aanvulling in boekjaar 2020 van € 40,2 miljoen; dit bedrag is opgenomen in het bedrag € 675,1 miljoen bij 'opbrengsten Zorgverzekeringswet'. Daarnaast is opgenomen een bedrag van € 0,5 miljoen

inzake de CB-regeling 'Compensatie gedeerde inkomsten parkeren en restaurants', zie ook paragraaf 12.3 (Compensatie gedeerde inkomsten parkeren en restaurants).

Beschikbaarheidsbijdragen

Onder de beschikbaarheidsbijdragen voor medisch-specialistische zorg zijn die bijdragen verantwoord waarbij het niet mogelijk en/of wenselijk is de kosten aan individuele verzekerden toe te rekenen, waaronder traumazorg, spoedeisende zorg en OTO (Opleiden, Trainen en Oefenen).

Overige zorgprestaties

De overige zorgprestaties hebben met name betrekking op dienstverlening aan andere zorginstellingen. De toename in 2020 is grotendeels gerelateerd aan uitgevoerde coronatesten.

9.2 Subsidies

9.2 Subsidies	2020	2019
Subsidies opleidingsplaatsen voor zorgopleidingen	18.097	15.723
Subsidies opleidingen	4.837	4.306
Zorgbonus (Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19)	11.677	0
Loonkostensubsidies	23	43
Kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg (KIPZ)	5.650	5.718
Zorginstellingen Nederland	3.388	1.487
Subsidieregeling opschaling curatieve zorg COVID-19	826	0
Overige subsidies	1.372	1.904
Totaal subsidies	45.870	29.181

Subsidies opleidingsplaatsen voor zorgopleidingen

Onder 'subsidies opleidingsplaatsen voor zorgopleidingen' is de beschikbaarheidsbijdrage voor de medische vervolgoopleidingen verantwoord.

Subsidies opleidingen

De 'subsidies opleidingen' betreffen de beschikbaarheidsbijdrage voor ziekenhuisopleidingen, de subsidie Stagefonds Zorg en subsidies voor de opleidingen Nurse Practitioner en Physician Assistant.

Zorgbonus

In 2020 is de zorgbonus (Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19) aangevraagd bij het ministerie van VWS. Deze zorgbonus omvat € 1.000 per medewerker netto aangevuld met af te dragen eindloonheffing. Bij de aanvraag is rekening gehouden met de maximale inkomensgrens die van toepassing is bij de regeling. Deze subsidie is ontvangen in 2020 en ook in 2020 uitbetaald aan de medewerkers. De kosten

zijn verantwoord onder de post 'lonen en salarissen'; zie paragraaf 9.4 (Personeelskosten).

Subsidie KIPZ

De subsidie Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuiszorg (KIPZ) betreft een subsidie die door het ministerie van VWS is verstrekt voor het opleiden van ziekenhuispersoneel.

Zorginstellingen Nederland

De post 'Zorginstellingen Nederland' bevat onder andere de beschikbaarheidsbijdrage voor de spoedeisende hulp en acute verloskunde, en de subsidie voor kunstmatige inseminatie met donorsemen.

Overige subsidies

De post 'overige subsidies' bevat onder andere de subsidie voor Regio Zorgnetwerk ABR Euregio en de subsidie voor het uitvoeren van onderzoeken.

9.3 Overige bedrijfsopbrengsten

9.3 Overige bedrijfsopbrengsten	2020	2019
Overige dienstverlening	1.554	2.255
Opbrengsten algemene en administratieve diensten	10.329	10.364
Opbrengsten andere diensten en verrichtingen	2.225	2.243
Opbrengsten patiëntgebonden functies	29.156	27.370
Opbrengsten technische en/of agrarische diensten	645	603
Overige bedrijfsopbrengsten	7	10
Totaal overige opbrengsten	43.916	42.845

Overige dienstverlening

Onder 'overige dienstverlening' wordt onder andere de omzet verantwoord van parkeergelegenheden en doorberekeningen van hotelmatige kosten.

Opbrengsten algemene en administratieve diensten

De post 'opbrengsten algemene en administratieve diensten' bestaat hoofdzakelijk uit doorberekende kosten van administratief personeel, doorberekende algemene kosten en nog te ontvangen overige vergoedingen.

Opbrengsten andere diensten en verrichtingen

Onder 'opbrengsten andere diensten en verrichtingen' wordt met name de opbrengst van de verhuur en service van gebouwen aan derden verantwoord.

Opbrengsten patiëntgebonden functies

De post 'opbrengsten patiëntgebonden functies' bestaat hoofdzakelijk uit doorberekeningen aan het Medisch Specialistisch Bedrijf (MSB) en deels uit doorberekeningen aan derden.

Opbrengsten technische en/of agrarische diensten

Onder de opbrengsten 'technische en/of agrarische diensten' zijn de aan derden doorberekende energie- en onderhoudskosten verantwoord.

9.4 Personeelskosten

9.4 Personeelskosten	2020	2019
Lonen en salarissen	278.401	251.514
Sociale lasten	40.123	38.352
Pensioenpremies	23.824	21.265
Dotatie/vrijval personele voorziening	10.581	14.133
Andere personeelskosten	11.093	11.204
Subtotaal	364.022	336.468
Personeel niet in loondienst	9.268	10.632
Totaal personeelskosten	373.290	347.100

- De totale stijging van 'lonen en salarissen' bedraagt € 26,9 miljoen. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de cao-loonstijging, anciënniteitseffecten en de aan medewerkers uitbetaalde zorgbonus. Deze zorgbonus is nagenoeg geheel betaald uit de Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19, verstrekt door het ministerie van VWS. Het ontvangen subsidiebedrag is verantwoord onder de ontvangen subsidies.
- De zorgbonus is kort toegelicht in hoofdstuk 4 (Grondslagen van waardering en resultaatbepaling) bij paragraaf 4.3.1 in de alinea onder 'Zorgbonus van VWS'.
- De sociale lasten en pensioenpremies worden deels negatief beïnvloed door de stijging van premies en met name door hogere salariskosten.
- De kosten van personeel niet in loondienst zijn ten opzichte van 2019 met € 1,4 miljoen gedaald.

9.4.1 Verdeling personeelsleden (in fte)

9.4.1 Verdeling personeelsleden (in fte)	2020	2019
Stichting Isala klinieken	5.026	4.954
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Voor de samenstelling van het standenregister was het noodzakelijk een andere methodiek te gebruiken dan in het voorgaande boekjaar. In de nieuwe methodiek zijn naast de contracturen ook uren uit overwerk, onbetaald verlof, zorgverlof en ouderschapsverlof verwerkt. Door

deze wijziging in registreren is het aantal fte's van 2019 aangepast. In de jaarrekening 2019 zijn 5.033 fte's opgenomen. Volgens de nieuwe systematiek zijn er 4.954 fte's in 2019. Het verschil tussen beide getallen is te verklaren door de korting op genoemde verloven.

9.5 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

9.5 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2020	2019
Immateriële vaste activa	3.794	3.749
Materiële vaste activa	34.971	34.968
Totaal afschrijvingen vaste activa	38.765	38.717

- Uitgangspunt is dat de afschrijvingsmethode gebaseerd is op het te verwachten gebruikspatroon.
- De componentenbenadering is toegepast voor het bepalen van de afschrijvingslast op de gebouwen en installaties.

9.6 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

9.6 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	2020	2019
Afwaardering gebouwen en inventaris	0	0
Totaal bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0

Op grond van titel 9 BW2 en RJ 655.315 voor zorginstellingen is beoordeeld of sprake is van een bijzondere waardevermindering op materiële vaste activa.

9.7 Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

9.7 Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	2020	2019
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	97.001	93.415
Totaal honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	97.001	93.415

Medisch specialistisch bedrijf (MSB)

Binnen Isala zijn 3 Medisch Specialistische Bedrijven werkzaam waarmee afspraken zijn gemaakt: MSB Isala, de maatschap Dermatologie Zwolle en MKA Zwolle BV (Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie).

- De financiële afspraken zijn gebaseerd op het schadelastjaar (het jaar dat de DBC wordt geopend).

- De honorariumkosten zijn onder andere afhankelijk van de afspraken die het ziekenhuis maakt met de verzekeraars. Bij het vaststellen van de omvang van de honorariumkosten wordt rekening gehouden met niet-vergoede omzet door verzekeraars. De afspraken zijn niet alleen financieel gerelateerd maar handelen ook over kwaliteitsaspecten.

9.8 Overige bedrijfskosten

9.8 Overige bedrijfskosten	2020	2019
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	17.303	16.912
Algemene kosten	33.429	32.849
Patiëntgebonden kosten	172.712	161.696
Onderhouds- en energiekosten	15.662	14.928
Huur en leasing	5.835	5.553
Dotaties en vrijval voorzieningen (exclusief reorganisatie)	704	397
Overige bedrijfskosten	0	6
Totaal overige bedrijfskosten	245.645	232.341

Patiëntgebonden kosten

De patiëntgebonden kosten zijn in 2020 ten opzichte van 2019 met € 11,0 miljoen gestegen. Deze stijging is met name veroorzaakt door een hogere omvang van de inkoop van geneesmiddelen en chemicaliën. Deze stijging is deels te verklaren door de extra kosten die gemaakt zijn voor het testen en behandelen van coronapatiënten.

Dotaties en vrijval voorzieningen (exclusief reorganisatie)

Bij de kosten van dotaties en vrijval voorzieningen is een extra dotatie van € 0,3 miljoen verwerkt voor dubieuze debiteuren.

9.9 Financiële baten en lasten

9.9 Financiële baten en lasten	2020	2019
Rentebaten	889	965
Rentelasten	-15.520	-16.052
Totaal financiële baten en lasten	-14.631	-15.086

De lasten zijn in 2020 afgenomen met € 0,5 miljoen. In 2020 zijn 2 nieuwe leningen aangetrokken bij de European Investment Bank (EIB) voor een totaal van € 30,0 miljoen. Er hebben aflossingen plaatsgevonden op de bestaande leningen. Per saldo heeft dit geleid tot een afname van de rentelasten.

9.10 Resultaat deelnemingen

9.10 Resultaat deelnemingen	2020	2019
Resultaat deelnemingen	1.292	80
Totaal resultaat deelnemingen	1.292	80

Dermatologisch centrum Isala BV, waarin Stichting Isala klinieken een aandeel heeft van 100%, heeft in 2020 een voordelig resultaat behaald van € 1,3 miljoen (in 2019: € 0,1 miljoen).

9.11 Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

In 2020 hebben met verbonden partijen geen transacties op niet-zakelijke grondslag plaatsgevonden. De verantwoording van de bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT) is opgenomen in paragraaf 9.12 (Wet Normering Topinkomens).

9.12 Wet Normering Topinkomens

9.12.1 Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op Stichting Isala klinieken. Het voor Stichting Isala klinieken toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2020 is € 201.000, betreffende klasse V van de sectorale regeling Zorg en jeugdhulp.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2020).

9.12.1 Bezoldiging (bedragen x 1 €) leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling, alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Namen topfunctionarissen	R.J.M. Dillmann	H.C.V. de Boer	H.H. Kuper	R.J. Venema
Functiegegevens	voorzitter Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijd-factor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	205.775	189.598	189.160	197.043
Beloningen betaalbaar op termijn	11.888	11.838	11.840	11.868
Subtotaal	217.663	201.436	201.000	208.911
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	201.000	201.000	201.000	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2020	217.663	201.436	201.000	208.911
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	16.663 *overgangsrecht	436 *overgangsrecht	0 niet van toepassing	7.911 *overgangsrecht
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing
Gegevens 2019				
Functiegegevens	voorzitter Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	211.475	189.917	182.355	199.840
Beloningen betaalbaar op termijn	11.741	11.664	11.645	11.707
Subtotaal	223.216	201.581	194.000	211.547
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	194.000	194.000	194.000	194.000
Totaal bezoldiging 2019	223.216	201.581	194.000	211.547

*Overgangsrecht: de bezoldiging vloeit voort uit schriftelijk overeengekomen afspraken voor in werking treden van de sectorale regeling Zorg en jeugdhulp. Het overgangsrecht is ingegaan op 1 januari 2016.

9.12.2 Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

9.12.2 Bezoldiging (bedragen x 1 €) toezichthoudende topfunctionarissen				
Namen topfunctionarissen	W.B. Groen	A.S. Castelein	J. Kievit	W.L.M. de Koning-Martens
Functiegegevens	voorzitter Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2020	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12
Bezoldiging				
Bezoldiging	19.560	15.160	14.160	14.160
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.150	20.100	20.100	20.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2020	19.560	15.160	14.160	14.160
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing
Gegevens 2019				
Functiegegevens	voorzitter Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2019	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12
Totaal bezoldiging 2019	18.000	14.650	13.650	13.650
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400	19.400

(vervolg) 9.12.2 Bezoldiging (bedragen x 1 €) toezichthoudende topfunctionarissen

9.12.2 Bezoldiging (bedragen x 1 €) toezichthoudende topfunctionarissen			
Namen topfunctionarissen	G.J. Lokerse	J.F.J. de Munnik	M.I. Verstappen
Functiegegevens	lid Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2020	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	14.160	14.160	14.160
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.100	20.100	20.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging 2020	14.160	14.160	14.160
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing
Gegevens 2019			
Functiegegevens	lid Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht	lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2019	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12	van 01-01 tot en met 31-12
Totaal bezoldiging 2019	13.650	13.650	13.650
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	19.400	19.400

9.12.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de in de voorgaande tabellen vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

10. Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die noodzakelijkerwijs dienen te worden vermeld in de jaarrekening 2020 van Stichting Isala klinieken.

11. Vaststelling en goedkeuring

(bedragen x 1.000 €)

11.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening 2020

De Raad van Bestuur van Stichting Isala klinieken heeft de jaarrekening 2020 vastgesteld in de vergadering van 18 mei 2021.

De Raad van Toezicht van Stichting Isala klinieken heeft de jaarrekening 2020 goedgekeurd in de vergadering van 18 mei 2021.

11.2 Resultaatbestemming

11.2 Resultaatbestemming Stichting Isala klinieken	
Ten gunste van algemene reserves	12.746
Ten laste van wettelijke reserves	-2.584
Ten gunste van bestemmingsreserve covid-effecten	6.000
Ten gunste van bestemmingsreserve ontwikkeling vastgoed locatie Meppel	4.000
Ten gunste van bestemmingsreserve vakgroepen	87
Totaal resultaatbestemming Stichting Isala klinieken	20.248

11.3 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Vaststelling door de Raad van Bestuur
de dato 18 mei 2021

dr. R.J.M. Dillmann

Goedkeuring door de Raad van Toezicht
de dato 18 mei 2021

drs. W.B. Groen

H.C.V. de Boer

drs. A.S. Castelein

mevrouw dr. H.H. Kuper

prof. dr. J. Kievit

R.J. Venema, MBA

mevrouw drs. W.L.M. de Koning-Martens

G.J. Lokerse, RA

dr. J.F.J. de Munnik

mevrouw drs. M.I. Verstappen

12. Overige gegevens

12.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten van de Stichting Isala klinieken is geen statutaire winstbestemming opgenomen.

12.2 Nevenvestigingen

Stichting Isala klinieken heeft geen nevenvestigingen.

12.3 Compensatie gedeelde inkomsten parkeren en restaurants

In deze paragraaf is het model voor de 'Opgave inkomsten van parkeren en restaurants voor de CB-regeling MSZ en CB MSZ-accentregeling 2020' opgenomen.

12.3 Compensatie gedeelde inkomsten parkeren en restaurants					
Berekening compensatie					
	Opbrengst 2019 (A)	Normatieve terugval (B)	Normatieve doorlopende kosten (C)	Generiek % voor correctie O&O (indien van toepassing) (D)	Compensatie A x B x C (x D)
Parkeren	2.026.000	30%	86%	100%	522.708
Restaurants	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing	0
Totaal voor 2020					522.708

12.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Op 18 mei 2021 heeft KPMG als onafhankelijke accountant een controleverklaring uitgebracht. Deze controleverklaring die hoort bij de jaarrekening 2020 van Stichting Isala klinieken is niet opgenomen in deze jaarrekening. De controleverklaring is als separaat document te raadplegen op www.jaarverantwoordingzorg.nl en www.isala.nl.

Colofon

De Isala Jaarrekening 2020 is een uitgave van Stichting Isala klinieken. Mocht u delen uit deze uitgave willen gebruiken, dan kunt u voor toestemming contact opnemen met de afdeling Marketing en communicatie van Isala via marketingencommunicatie@isala.nl.

@Isala, 2021

Eindredactie
Isala

Tekstredactie
Sjaklien Euwals (Sjak & Lien Tekstproducties)

Vormgeving
STUNNED communicatie en vorm

Fotografie
Isala

Samen maken wij Isala